

R O M Â N I A
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
CABINETUL PREȘEDINTELUI

romania2019.eu

Palatul Parlamentului

Calea 13 Septembrie nr.2, Intrarea B1, Sectorul 5, 050725, București, România

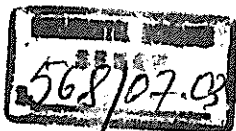
Telefon: (+40-21) 313.25.31; Fax: (+40-21) 312.54.80

Internet: <http://www.ccr.ro> E-mail: pres@ccr.ro

Dosarele nr.1843A/2018, nr.1844A/2018 și nr.2130A/2018

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
REGISTRATURĂ JURISDICȚIONALĂ
NR. 1643 / 06 MAR 2019

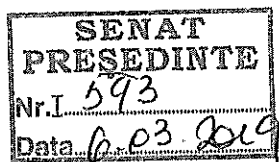
1568/2018

Domnului

CĂLIN CONSTANTIN ANTON POPESCU-TĂRICEANU

PREȘEDINTELE SENATULUI

Vă comunicăm, alăturat, în copie, Decizia Curții Constituționale nr.74 din 30 ianuarie 2019, definitivă și general obligatorie, prin care Curtea Constituțională a admis obiecțiile de neconstituționalitate formulate de Înalta Curte de Casație și Justiție, constituită în Secții Unite, de un număr de 30 de senatori aparținând grupurilor parlamentare ale Partidului Național Liberal și Uniunii Salvați România și de Președintele României și a constatat că Legea privind declasificarea unor documente, în ansamblul său, este neconstituțională.

Vă asigurăm de deplina noastră considerație.

PREȘEDINTE,

PROF.UNIV.DR. VALER DORNEANU

ROMÂNIA
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

Dosarele nr.1843A/2018, nr.1844A/2018 și nr.2130A/2018

DECIZIA nr.74
din 30 ianuarie 2019

**referitoare la obiecția de neconstituționalitate a dispozițiilor Legii privind
declasificarea unor documente, în ansamblul său, precum și, în special, a
dispozițiilor art.1 alin.(1), (3) și (4), art.2, art.3 alin.(1), art.4, art.5
și art.6 din aceasta**

Valer Dorneanu	- președinte
Marian Enache	- judecător
Petre Lăzăroiu	- judecător
Mircea Ștefan Minea	- judecător
Daniel-Marius Morar	- judecător
Mona-Maria Pivniceru	- judecător
Livia Doina Stanciu	- judecător
Simona-Maya Teodorescu	- judecător
Varga Attila	- judecător
Mihaela Ionescu	- magistrat-asistent

1. Pe rol se află soluținarea obiecției de neconstituționalitate a dispozițiilor art.4 și art.5 din Legea privind declasificarea unor documente, obiecție formulată de Înalta Curte de Casație și Justiție, constituită în Secții Unite, în temeiul art.146 lit.a) din Constituție și al art.15 alin.(1) din Legea nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale

2. Prin Adresa nr.1033 din 20 noiembrie 2018, președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție a trimis Curții Constituționale Hotărârea nr.9, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție – Secțiile Unite în ședința din 20 noiembrie 2018, prin care, în conformitate cu prevederile art.25 lit.c) din Legea nr.304/2004 privind organizarea judiciară, a sesizat Curtea Constituțională în vederea exercitării controlului de constituționalitate, înainte de promulgare, asupra dispozițiilor art.4 și art.5 din Legea privind declasificarea unor documente. Adresa de înaintare a fost

înregistrată la Curtea Constituțională cu nr.9645 din 20 noiembrie 2018, iar sesizarea **constituie obiectul Dosarului nr.1843A/2018.**

3. În motivarea obiecției de neconstituționalitate, sunt formulate critici de neconstituționalitate intrinsecă ce vizează încălcarea prevederilor constituționale cuprinse în art.1 alin.(5) din Constituție cu referire la principiul legalității, în componenta sa privind calitatea legii, precum și cu referire la principiul securității raporturilor juridice.

4. În acest sens, pornind de la jurisprudența instanței de contencios constituțional referitoare la standardele privind calitatea legii - claritatea, precizia și previzibilitatea pe care un text de lege trebuie să le îndeplinească (Decizia nr.619 din 11 octombrie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.6 din 4 ianuarie 2017, Decizia nr.61 din 13 februarie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.204 din 6 martie 2018, Decizia nr.183 din 2 aprilie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.381 din 22 mai 2014, Decizia nr.562 din 19 septembrie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.837 din 23 octombrie 2017, Decizia nr.903 din 6 iulie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.584 din 17 august 2010, Decizia nr.743 din 2 iunie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.579 din 16 august 2011, și Decizia nr.1 din 11 ianuarie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.53 din 23 ianuarie 2012), precum și la incidența normelor de tehnică legislativă în cadrul controlului de constituționalitate (Decizia nr.26 din 18 ianuarie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.116 din 15 februarie 2012, și Decizia nr.445 din 16 septembrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.790 din 30 octombrie 2014) și care asigură conformitatea legii cu dispozițiile constituționale ale art.1 alin.(5), autoarea sesizării susține că, din punctul de vedere al coerenței, al clarității, al preciziei și al previzibilității, dispozițiile art.5 din Legea privind declasificarea unor documente nu întrunesc exigențele art.1 alin.(5) din Constituție, în componenta sa referitoare la calitatea legii.

5. Astfel, se arată că dispozițiile art.5 din Legea privind declasificarea unor documente reglementează soluția legislativă a revizuirii hotărârilor penale definitive - de achitare, de încetare a procesului penal, de renunțare la aplicarea pedepsei

(pronunțate după 1 februarie 2014), de amânare a aplicării pedepsei (pronunțate după 1 februarie 2014) și de condamnare, stabilind numai instanța competentă să judece revizuirea. Formularea imperativă și derogatorie de la reglementarea cuprinsă în Codul de procedură penală - „*sunt supuse revizuirii*”, precum și includerea unei dispoziții referitoare exclusiv la instanța competentă să judece revizuirea determină, în opinia autoarei sesizării, imposibilitatea stabilirii raporturilor dintre norma cuprinsă în art.5 din Legea privind declasificarea unor documente și normele Codului de procedură penală care reglementează calea extraordinară de atac a revizuirii.

6. În concret, autoarea sesizării apreciază că nu se poate stabili dacă în calea de atac a revizuirii reglementate în art.5 din legea examinată sunt sau nu sunt aplicabile dispozițiile din Codul de procedură penală ale art.455 (persoanele care pot cere revizuirea), art.456 (cererea de revizuire), art.459 (admiterea în principiu), art.460 (măsurile care pot fi luate odată cu sau ulterior admiterii în principiu), art.461 (rejudecarea), art.462 (soluțiile după rejudecare) sau art.463 (calea de atac). În aceste condiții, consideră că imposibilitatea de a stabili raporturile cu normele Codului de procedură penală enumerate, care reglementează calea extraordinară de atac a revizuirii, are ca efect imposibilitatea aplicării dispozițiilor art.5 din Legea privind declasificarea unor documente, contrar cerințelor privind calitatea legii impuse de art.1 alin.(5) din Legea fundamentală.

7. Totodată, autoarea sesizării observă faptul că în cuprinsul dispozițiilor art.5 din Legea privind declasificarea unor documente se face referire la „*mijloace tehnice speciale*” folosite în administrarea probelor. Reține că sintagma „*mijloace tehnice speciale*” nu este utilizată în dispozițiile Codului de procedură penală, în materia probelor, și nu este explicată în cuprinsul Legii privind declasificarea unor documente, neputându-se determina, cu claritate, semnificația acesteia. Or, în condițiile în care „*administrarea probelor prin mijloace tehnice speciale*” constituie însuși motivul revizuirii, imprecizia sintagmei „*mijloace tehnice speciale*” conduce la încălcarea standardelor privind calitatea legii consacrate în dispozițiile constituționale ale art.1 alin.(5).

8. De asemenea, autoarea sesizării observă faptul că, în conformitate cu art.5 din Legea privind declasificarea unor documente, revizuirea operează în cauzele „*în care*

au fost administrate probe prin mijloace tehnice speciale în perioada de existență a documentelor prevăzute la art.1 și până la intrarea în vigoare a prezentei legi.” Din formularea dispozițiilor art.5 rezultă că, pentru incidența revizuirii, este suficientă administrarea probelor prin anumite mijloace, pe perioada de existență a documentelor prevăzute la art.1, indiferent dacă există sau nu există o legătură între administrarea probelor și documentele menționate. Autoarea sesizării consideră că omisiunea legiuitorului de a stabili o legătură între documentele prevăzute la art.1 și cauzele în care operează revizuirea contravine ideii de „eroare judiciară” care stă la baza revizuirii, afectând coerența reglementării. Condiția privind coexistența temporală a unor documente și a unor procese penale, fără o legătură stabilită de legiuitor între acestea, determină revizuirea hotărârilor penale definitive de achitare, de încetare a procesului penal și de condamnare pronunțate din 2005 până în prezent, chiar dacă revizuirea nu se întemeiază pe o „eroare judiciară”, contrazicând natura acestei căi extraordinare de atac.

9. Cu privire la critica referitoare la încălcarea principiului securității raporturilor juridice, invocând, pe de o parte, considerente ale Hotărârilor Curții Europene a Drepturilor Omului din 21 iunie 2011, par.28 și 30, din 23 ianuarie 2001, par.61, din 24 iulie 2003, par.52, din 18 noiembrie 2004, par.25, din 20 iulie 2004 par.54-61, pronunțate în *Cauza Giuran împotriva României*, în *Cauza Brumărescu împotriva României*, în *Cauza Ryabykh împotriva Rusiei*, în *Cauza Pravednaya împotriva Rusiei* și în *Cauza Nikitin împotriva Rusiei*, și, pe de altă parte, considerente ale Deciziei Curții Constituționale nr.126 din 3 martie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.185 din 11 martie 2016, par.34, autoarea sesizării susține că dispozițiile art.5 din Legea privind declasificarea unor documente încalcă principiul securității raporturilor juridice, întrucât impun repunerea în discuție a hotărârilor penale definitive de achitare, de încetare a procesului penal și de condamnare pronunțate începând cu anul 2005, contrar cerințelor rezultate din jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului și din jurisprudența Curții Constituționale.

10. În raport cu jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului și a Curții Constituționale precitate, autoarea sesizării susține că „*administrarea probelor prin*

mijloace tehnice speciale în perioada de existență a documentelor prevăzute la art.1” nu echivalează cu o „eroare judiciară”, care să justifice o derogare de la principiul securității raporturilor juridice, și nu reprezintă un „motiv substanțial și imperios” pentru revizuirea hotărârilor penale definitive de achitare, de încetare a procesului penal și de condamnare. Coexistența temporală a unor documente și a unor procese penale în care au fost pronunțate hotărâri penale definitive, în absența unei legături între acestea, nu poate constitui un „motiv substanțial și imperios” care justifică derogarea de la principiul autorității de lucru judecat. În concluzie, autoarea susține că, prin modul în care este formulat, art.5 din Legea privind declasificarea unor documente, care nu reflectă nici eroarea judiciară și nici relația dintre documentele prevăzute la art.1 și cauzele în care operează revizuirea, creează premisele repunerii în discuție a hotărârilor penale definitive de achitare, de încetare a procesului penal și de condamnare pronunțate începând cu anul 2005, soluție legislativă care subminează principiul securității raporturilor juridice.

11. În final, autoarea sesizării precizează că susținerile referitoare la neîntrunirea exigențelor privind calitatea legii privesc și dispozițiile art.4 din Legea privind declasificarea unor documente, având în vedere că nu se reglementează procedura de urmat și natura acțiunii descrise de acest text de lege.

12. În conformitate cu dispozițiile art.16 alin.(2) din Legea nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, obiecția de neconstituționalitate a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului și Guvernului, pentru a comunica punctele lor de vedere.

13. **Președintele Senatului** a transmis, cu Adresa nr.I2613 din 28 noiembrie 2018, înregistrată la Curtea Constituțională cu nr.9951 din 28 noiembrie 2018, punctul său de vedere, prin care apreciază că sesizarea de neconstituționalitate privind dispozițiile art.4 și art.5 din Legea privind declasificarea unor documente este neîntemeiată.

14. În acest sens, reține că legiuitorul nu urmărește altceva decât declasificarea Hotărârii Consiliului Suprem de Apărare a Țării nr.17/2005 și a tuturor documentelor care conțin informații clasificate având ca temei sau care au fost încheiate în conformitate cu sau în baza hotărârii menționate. Precizează că, în baza acestei

hotărâri, Serviciul Român de Informații și Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție au încheiat în anul 2005 un protocol de cooperare secret, în materie de cercetare și urmărire penală, care cuprindea dispoziții prin care se încălcau prevederi legale în materie, inclusiv principii și norme de rang constituțional. Susține că dispozițiile normative cuprinse în protocolul secret au afectat statul de drept și principiul supremației Constituției. Caracterul secret al protocolului încheiat între Serviciul Român de Informații și o unitate jurisdicțională a Ministerului Public a dat naștere unor situații juridice complexe, care au adus atingere principiilor statului de drept, precum și dreptului la apărare al cetățenilor.

15. Subliniază că nu art.5 din legea criticată, ci înseși protocoalele secrete de cooperare încheiate între Serviciul Român de Informații și instituții publice cu atribuții în apărarea ordinii penale a statului român ar trebui să ridice probleme de interpretare Înaltei Curți de Casație și Justiție. Într-un stat de drept este inadmisibil ca un act juridic emis de autorități publice în scopul de a reglementa anumite raporturi sociale să aibă un caracter secret și, în această formă ocultă, să se aplice unor persoane aflate în urmărire penală, care nu îi cunosc conținutul și nu se pot apăra împotriva unor acuzații formulate în temeiul acestui act.

16. Reține, totodată, că este eronată susținerea instanței supreme, potrivit căreia, în materia probelor, Codul de procedură penală nu ar utiliza termenul „*mijloace tehnice speciale*”, folosit în art.5 din legea criticată. Observă că art.138 alin.(1) lit.d) din Codul de procedură penală utilizează termenul „*mijloace tehnice*” cu sensul de metodă specială de urmărire penală. Textul legal precitat prevede următoarele: „*Constituie metode speciale de supraveghere sau cercetare localizarea sau urmărirea prin mijloace tehnice*”. Aceeași sintagmă este folosită și în alin.(7) și alin.(8) ale art.138 din Codul de procedură penală și în art.9 lit.d) din Legea nr.14/1992 privind organizarea și funcționarea Serviciului Român de Informații.

17. Cu privire la critica potrivit căreia art.5 din Legea privind deklasificarea unor documente aduce atingere principiului securității raporturilor juridice, reține că legiuitorul stabilește în textul criticat o normă de trimitere la art.453 alin.(1) din Codul de procedură penală, care reglementează cazurile de revizuire a hotărârilor definitive pronunțate de instanțele judecătorești în materie penală.

18. **Președintele Camerei Deputaților** a transmis, cu Adresa nr.2/10789 din 28 noiembrie 2018, înregistrată la Curtea Constituțională cu nr.9938 din 28 noiembrie 2018, punctul său de vedere, prin care apreciază că sesizarea de neconstituționalitate formulată este neîntemeiată și propune respingerea acesteia.

19. În acest sens, în ceea ce privește critica referitoare la pretinsa încălcare a dispozițiilor art.1 alin.(5) din Constituție, atât în componenta sa referitoare la calitatea legii, cât și în componenta sa referitoare la principiul securității juridice, contrar opiniei autoarei sesizării, reține că instanța de control constituțional, în jurisprudența sa (Decizia nr.189 din 2 martie 2006, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.307 din 5 aprilie 2006, Decizia nr.299 din 29 martie 2007, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.279 din 26 aprilie 2007, Decizia nr.1.358 din 21 octombrie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.761 din 15 noiembrie 2010, sau Decizia Curții Constituționale nr.26 din 18 ianuarie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.116 din 15 februarie 2012), precum și Curtea Europeană a Drepturilor Omului, în jurisprudența sa constantă (Hotărârea din 5 ianuarie 2000, pronunțată în *Cauza Beyeler împotriva Italiei*, Hotărârea din 23 noiembrie 2000 pronunțată în *Cauza ex-regele Greciei și alții împotriva Greciei*, și Hotărârea din 8 iulie 2008 pronunțată în *Cauza Fener Rum Patrikligi împotriva Turciei*), au statuat că principiul legalității presupune existența unor norme de drept intern suficient de accesibile, precise și previzibile în aplicarea lor, conducând la caracterul de *lex certa* al normei. În același sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat că legea trebuie să fie accesibilă justițiabilului și previzibilă în ceea ce privește efectele sale. Pentru ca legea să satisfacă cerința de previzibilitate, ea trebuie să precizeze cu suficientă claritate întinderea și modalitățile de exercitare a puterii de apreciere a autorităților în domeniul respectiv, ținând cont de scopul legitim urmărit, pentru a oferi persoanei o protecție adecvată împotriva arbitrarului. Menționează că trebuie să se asigure standardele de claritate și previzibilitate care se impun unei norme de incriminare. Întrucât Constituția României nu definește noțiunea de administrare de probe prin mijloace tehnice speciale, rămâne, potrivit Deciziei nr.299 din 29 martie 2007, precitate, ca

împrejurările și încadrarea juridică a acestora să fie în sarcina exclusivă a judecătorului, acesta să interpreteze și să aplice legea.

20. Referitor la criticile formulate cu privire la previzibilitate, menționează practica Curții Europene a Drepturilor Omului în *Cauza Hertel împotriva Elveției*, potrivit căreia legea nu trebuie neapărat să fie însoțită de certitudini absolute. Certitudinea, chiar dacă este de dorit, este dublată uneori de o rigiditate excesivă, or, dreptul trebuie să știe să se adapteze schimbărilor de situație. Există multe legi care prevăd, prin forța lucrurilor, formule mai mult sau mai puțin vagi, a căror interpretare depinde de practică. Totodată, în *Cauza Wingrove împotriva Marii Britanii*, Curtea a decis că legea internă pertinentă, care înglobează atât dreptul scris, cât și pe cel nescris, trebuie să fie formulată cu o precizie suficientă, să prevadă într-o măsură rezonabilă, în circumstanțele speței, consecințele care pot rezulta dintr-un act determinat. Așa fiind, apreciază că o lege care atribuie putere de apreciere nu contravine acestei exigențe. Or, ținând cont de aceste considerente și raportându-se la intenția legiuitorului, așa cum reiese în mod explicit din expunerea de motive, „protocoalele au dus la grave abuzuri și la încălcarea unor drepturi constituționale ale persoanelor aflate în urmărire penală/inculpate în procese penale. Nu puțini cetățeni au fost condamnați penal în baza unor probe culese și administrate potrivit acestor protocoale secrete. Neavând acces la materialul probator, adunat de procuror prin înregistrări secrete efectuate ilegal de organele de cercetare penală speciale (aparținând Serviciului Român de Informații), persoanele inculcate nu s-au putut apăra în fața judecătorilor și nu au avut parte de un proces echitabil. În acest fel, li s-au încălcat drepturi recunoscute de Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și consacrate prin jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului.”

21. Așadar, în considerarea celor precizate, apreciază că sintagma „*administrarea probelor prin mijloace tehnice speciale*” este suficient de precisă și clară pentru a observa cu ușurință că intenția legiuitorului se referă la acele probe culese și administrate de procurori în baza protocoalelor încheiate între Serviciul Român de Informații și structuri ale sistemului judiciar și care au avut o legătură și un rol determinant în pronunțarea hotărârilor. Astfel, pe de o parte, a fost afectat dreptul părții la un proces echitabil, care presupune dreptul la informare cu privire la

natura și cauza acuzației penale, dreptul la apărare, dreptul de a propune probe și de a-i fi admise cererile de administrare a unor probe pe latura penală a cauzei, și, pe de altă parte, au fost create premisele unei situații inegale a inculpaților în fața legii, în condițiile în care există posibilitatea ca emitentul documentului clasificat să permită selectiv accesul avocaților la probele clasificate, astfel încât, în funcție de decizia unei autorități administrative, deși se află în situații egale chiar în același dosar, unii inculpați ar putea fi condamnați, iar alții achitați, pe criterii străine dreptului penal. Or, Curtea Constituțională, în Decizia nr.641 din 11 noiembrie 2014, a apreciat că „probele reprezintă elementul central al oricărui proces penal, iar organul de urmărire penală strânge și administrează probe atât în favoarea, cât și în defavoarea suspectului sau inculpatului.” Cu referire la dreptul la informare formulează două concluzii, pe de o parte, faptul că, sub sancțiunea nulității absolute, protecția informațiilor clasificate nu poate avea caracter prioritar față de dreptul la informare al acuzatului, atunci când informația privește conținutul constitutiv al infracțiunii pentru care au fost formulate acuzații penale, iar, pe de altă parte, că, în ceea ce privește accesul la mijloacele de probă clasificate (altele decât cele care vizează conținutul constitutiv al infracțiunii), acesta poate fi restricționat dacă sunt îndeplinite cumulativ două condiții: accesul să afecteze grav securitatea națională și decizia de refuz a accesului să aparțină judecătorului.

22. Totodată, reține că Legea privind declasificarea unor documente nu contravine în niciun fel principiului legalității, din contră, reprezintă expresia principiului constituțional al autonomiei parlamentare.

23. Cu referire la neîndeplinirea exigențelor privind calitatea legii, în ceea ce privește dispozițiile art.4 din Legea privind declasificarea unor documente, arată că nu poate fi de acord cu autoarea sesizării, având în vedere că, potrivit prevederilor art.21 din Constituție, orice persoană se poate adresa justiției pentru apărarea drepturilor, a libertăților și a intereselor sale legitime, nicio lege neputând îngreuna exercitarea acestui drept, părțile având dreptul la un proces echitabil, iar, potrivit art.52 alin.(1) din Constituție, persoana vătămată într-un drept al său ori într-un interes legitim de o autoritate publică este îndreptățită să obțină recunoașterea dreptului pretins sau a interesului legitim, anularea actului și repararea pagubei.

24. **Guvernul** nu a comunicat punctul său de vedere asupra obiecției de neconstituționalitate.

25. Pe rolul Curții Constituționale se află și obiecția de neconstituționalitate a dispozițiilor Legii privind declasificarea unor documente, în ansamblul său, precum și, în special, a dispozițiilor art.1, art.2, art.3 alin.(1), art.4 și art.5 din aceasta, formulată, în temeiul art.146 lit.a) teza întâi din Constituție și al art.15 din Legea nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, de un număr de 30 de senatori, aparținând Grupului parlamentar al Partidului Național Liberal și Grupului parlamentar al Uniunii Salvați România.

26. Sesizarea de neconstituționalitate a fost transmisă cu Adresa nr.XXXV 5921 din 20 noiembrie 2018 de secretarul general al Senatului, a fost înregistrată la Curtea Constituțională cu nr.9650 din 20 noiembrie 2018 și **constituie obiectul Dosarului nr.1844A/2018.**

27. **În motivarea obiecției de neconstituționalitate**, autorii formulează critici de neconstituționalitate extrinsecă și critici de neconstituționalitate intrinsecă.

28. Criticile de neconstituționalitate extrinsecă vizează încălcarea dispozițiilor constituționale ale art.52 alin.(2), art.73 alin.(3) lit.e), h), j), k) și l), art.76 alin.(1) și art.118 alin.(2) din Constituție.

29. În acest sens, se arată că propunerea legislativă a fost dezbătută și adoptată potrivit procedurii de adoptare a legilor ordinare, în considerarea caracterului de lege ordinară avut în vedere atât de inițiatori, cât și de forul legislativ. Din analiza proiectului de lege supus adoptării rezultă însă că Legea privind declasificarea unor documente cuprinde dispoziții ce făceau necesară adoptarea sa sub forma unei legi organice, iar nu a unei legi ordinare. Astfel, art.4 din legea examinată stabilește dreptul persoanelor vătămate într-un drept ori într-un interes legitim de efectele produse de documentele enunțate la art.1 al legii de a se adresa instanțelor competente, în termen de trei ani de la intrarea în vigoare a legii, pentru constatarea încălcării drepturilor și libertăților fundamentale și repararea prejudiciului suferit. Autorii sesizării susțin că - dacă legiuitorul a avut în vedere faptul că documentele emise conform art.1 din lege sunt acte administrative producătoare de efecte juridice, fără a se mai preciza altceva în textul legii - acțiunea ce poate fi introdusă de persoana

vătămată într-un drept sau interes legitim este o acțiune în contencios administrativ. În acest caz, se apreciază că norma precitată constituie o dispoziție în materia contenciosului administrativ ce nu se poate reglementa decât prin intermediul unei legi organice, conform prevederilor art.73 alin.(3) lit.k) din Constituție.

30. Totodată, autorii sesizării apreciază că, în raport cu argumentele menționate anterior, este necesar a fi analizate și dispozițiile art.5 din legea examinată, care reglementează un nou caz de revizuire a hotărârilor penale definitive, suplimentar celor deja prevăzute în art.453 din Codul de procedură penală. Rețin, totodată, că, prin același articol, legiuitorul a stabilit și competența de judecată a cererii de revizuire, ce revine primei instanțe care a soluționat fondul cauzei. În acest caz, se susține că, reglementând o nouă competență pentru instanța de judecată, norma precitată se încadrează în categoria legilor organice, în conformitate cu art.73 alin.(3) lit.l) din Constituție, care precizează că organizarea și funcționarea instanțelor judecătorești sunt aspecte ce țin de domeniul legii organice.

31. De asemenea, se susține că art.6 din legea examinată conține dispoziții ce făceau necesară adoptarea întregii legi sub forma unei legi organice și nu a unei legi ordinare. Textul precitat reglementează în materia răspunderii penale, administrative, disciplinare sau financiare, în sensul eliminării oricărei forme de răspundere a lucrătorilor din Serviciul Român de Informații, precum și a celor „*din toate instituțiile emitente*” - care pot fi funcționari publici, funcționari publici cu statut special, chiar magistrați sau membri ai Consiliului Suprem de Apărare a Țării, miniștri, directori ai serviciilor de informații, Șeful Statului Major - și care, la solicitarea Comisiei comune permanente a Camerei Deputaților și Senatului pentru exercitarea controlului parlamentar asupra activității Serviciului Român de Informații, pun la dispoziția conducerii acestei comisii parlamentare documente și declarații ce au ca temei Hotărârea Consiliului Suprem de Apărare a Țării nr.17/2005. În aceste condiții, susțin autorii sesizării că, reglementând în domeniul răspunderii penale, dispozițiile art.6 din legea examinată se încadrează în categoria legilor organice prevăzute la art.73 alin.(3) lit.h) din Constituție - „*infracțiunile, pedepsele și regimul executării acestora*”, totodată, prin reglementarea răspunderii unor categorii speciale de funcționari, inclusiv sub aspectul introducerii unor cazuri de

impunitate, acestea sunt norme de natura legii organice ce se încadrează în domeniile delimitate prin textele constituționale ale art.73 alin.(3) lit.j) – „*statutul funcționarilor publici*”, art.73 alin.(3) lit.l) – „*organizarea și funcționarea Consiliului Superior al Magistraturii, a instanțelor judecătorești, a Ministerului Public*”, art.73 alin.(3) lit.e) – „*organizarea Consiliului Suprem de Apărare a Țării*” sau art.118 alin.(2) – „*statutul cadrelor militare*”. În context, se face referire la jurisprudența Curții Constituționale potrivit căreia, dacă o singură dispoziție dintr-o lege este de natura legii organice, întreaga lege trebuie adoptată cu respectarea dispozițiilor art.76 alin.(1) din Constituție și, în acest sens, se invocă Decizia nr.622 din 13 octombrie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.60 din 20 ianuarie 2017, precum și Decizia nr.442 din 10 iunie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.526 din 15 iulie 2015. Se reține, totodată, că Legea nr.24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.260 din 21 aprilie 2010, prevede expres, în art.63 teza a doua, că „*Derogarea se poate face numai printr-un act normativ de nivel cel puțin egal cu cel al reglementării de bază.*”

32. Criticile de neconstituționalitate intrinsecă sunt formulate în legătură cu prevederile art.1, art.2, art.3 alin.(1), art.4 și art.5 din Legea privind declasificarea unor documente și vizează nerespectarea dispozițiilor art.1 alin.(4) și alin.(5) raportat la art.52 și art.62, art.16 alin.(1) și alin.(2), art.61 alin.(1), art.119, art.126 alin.(1) și alin.(6), art.132 alin.(1) și art.147 alin.(4) din Constituție [cu referire la art.1 din lege], art.1 alin.(4) și alin.(5) raportat la art.52 și art.126 alin.(6), art.61 și art.119 din Constituție [cu referire la art.2 din lege], art.1 alin.(3), art.31 alin.(3), art.61, art.64 alin.(4), art.119, art.126 alin.(1) și art.132 alin.(1) din Constituție [cu referire la art.3 alin.(1) din lege], art.1 alin.(5) raportat la art.52 și art.126 alin.(6) din Constituție [cu referire la art.4 din lege], art.1 alin.(5) și art.15 alin.(2) din Constituție [cu referire la art.5 din lege].

33. În acest sens, autorii sesizării susțin că, prin modul în care a fost redactată, Legea privind declasificarea unor documente are un caracter individual, întrucât nu reglementează relațiile sociale dintr-o anumită materie, ci are ca obiect principal declasificarea și lipsirea de efecte juridice a Hotărârii Consiliului Suprem de Apărare

a Țării nr.17/2005 privind combaterea corupției, fraudei și spălării banilor, a actelor subsecvente acesteia, precum și desecretizarea planurilor de cooperare realizate de Direcția Națională Anticorupție și Serviciul Român de Informații în baza art.15 din Protocolul de cooperare dintre Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și Serviciul Român de Informații pentru îndeplinirea sarcinilor ce le revin în domeniul securității naționale nr.003064 din 4 februarie 2009 și a tuturor protocoalelor și acordurilor de colaborare și cooperare încheiate între instituțiile statului român, Serviciul Român de Informații, Direcția Națională Anticorupție, Direcția de Investigare a Infraacțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism, Consiliul Superior al Magistraturii și Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție. Potrivit art.61 alin.(1) din Legea fundamentală, *„Parlamentul este organul reprezentativ suprem al poporului român și unica autoritate legiuitoare a țării”*. Funcția de legiferare a Parlamentului constituie capacitatea forului reprezentativ suprem al poporului de a reglementa în mod primar orice categorie de relații sociale, sens în care emite norme cu aplicabilitate generală, în condițiile prescrise de Constituție și de regulamentele parlamentare. Prin urmare, o lege trebuie să aibă caracteristicile specifice oricărui act normativ, respectiv să cuprindă norme juridice generale și impersonale, reglementarea prin lege a unor situații particulare fiind de principiu prohibită de Legea fundamentală.

34. Se susține că Legea privind declasificarea unor documente are un veritabil caracter individual, fiind adoptată în vederea aplicării într-un singur caz prestabilit, iar nu într-un număr nedeterminat de cazuri concrete, respectiv cu privire la Hotărârea Consiliului Suprem de Apărare a Țării nr.17/2005 și a tuturor documentelor care conțin informații clasificate, având ca temei sau care sunt încheiate în conformitate cu ori în baza hotărârii precitate. Faptul că legea examinată se referă nu numai la declasificarea hotărârii menționate, ci și la toate documentele care conțin informații clasificate având ca temei respectiva hotărâre nu este de natură să schimbe caracterul individual al acesteia, întrucât aceste documente sunt identificabile, având ca temei legal însăși hotărârea individualizată în textul legii. Cu privire la aspectele reținute anterior, autorii sesizării invocă jurisprudența Curții Constituționale, în care s-a reținut că legea, ca act juridic al Parlamentului, reglementează relații sociale generale,

fiind, prin esența și finalitatea ei constituțională, un act cu aplicabilitate generală. Prin definiție, legea, ca act juridic de putere, are caracter unilateral, dând expresie exclusiv voinței legiuitorului, ale cărei conținut și formă sunt determinate de nevoia de reglementare a unui anumit domeniu de relații sociale și de specificul acestuia. În măsura în care domeniul de incidență al reglementării este determinat concret, dată fiind rațiunea *intuitu personae* a reglementării, aceasta are caracter individual, ea fiind concepută nu pentru a fi aplicată unui număr nedeterminat de cazuri concrete, în funcție de încadrarea lor în ipoteza normei, ci, *de plano*, într-un singur caz, prestabilit fără echivoc.

35. În continuare, în ceea ce privește dispozițiile art.1 din Legea privind declasificarea unor documente, autorii susțin că acestea aduc atingere prevederilor constituționale ale art.1 alin.(4) și alin.(5) raportat la art.52 și art.61, art.16 alin.(1) și alin.(2), art.61 alin.(1), art.119, art.126 alin.(1) și alin.(6), art.132 alin.(1) și art.147 alin.(4). Se arată, în acest sens, că scopul Legii nr.182/2002 privind protecția informațiilor clasificate - la care face referire art.1 alin.(1) din legea examinată - este să asigure protecția informațiilor clasificate și a surselor confidențiale ce asigură acest tip de informații. De asemenea, potrivit art.4 din Legea nr.182/2002, principalele obiective ale protecției informațiilor clasificate sunt: a) protejarea informațiilor clasificate împotriva acțiunilor de spionaj, compromitere sau acces neautorizat, alterării sau modificării conținutului acestora, precum și împotriva sabotajelor ori distrugerilor neautorizate; b) realizarea securității sistemelor informatice și de transmitere a informațiilor clasificate. Totodată, art.24 alin.(4) din același act normativ prevede în mod expres care este procedura declasificării informațiilor clasificate potrivit art.15 lit.f) din lege. În concluzie, autorii sesizării rețin că informațiile clasificate pot fi declasificate prin hotărâre a Guvernului, la solicitarea motivată a emitentului. Observând dispozițiile legale în materie, autorii excepției arată că procedura declasificării este reglementată deja în legislația românească, fiind, asemeni procedurii clasificării, o procedură administrativă necontencioasă care se finalizează printr-o decizie administrativă, emisă în regim de putere publică, de către autoritatea emitentă a documentului clasificat. În aceste condiții, se susține că Parlamentul nu se poate subroga, fără a încălca principiul separației puterilor în stat,

în competența originală a autorităților și instituțiilor publice care întocmesc liste proprii privind categoriile de informații secrete de stat în domeniile lor de activitate ori în competența originală a Guvernului de a declassifica prin hotărâre a Guvernului aceste informații, la solicitarea motivată a emitentului sau în competența autorităților emitente de documente clasificate de a decide când este necesară clasificarea sau declassificarea unor documente proprii, emise în realizarea competențelor proprii prevăzute în Constituție sau lege organică. O astfel de ingerință ar constitui o încălcare a competențelor proprii, constituționale și legale, ale autorităților din sfera puterii executive (în speță, Guvernul României și Consiliul Suprem de Apărare a Țării), respectiv din sfera autorității judecătorești (instanțele de judecată și Ministerul Public).

36. Se arată că scopul pentru care a fost reglementată, prin lege, procedura necontencioasă a clasificării și declassificării informațiilor secrete de stat a fost să ofere o garanție pentru realizarea eficientă a competențelor constituționale și legale proprii ale autorităților publice, indiferent de puterea din care acestea fac parte. Astfel, autorii sesizării consideră că numai autoritatea emitentă a documentului poate aprecia necesitatea clasificării sau declassificării respectivului document, prin raportare la propriile competențe și atribuții, iar persoanele care se consideră vătămate prin decizia autorității se pot adresa instanței de contencios administrativ.

37. Așadar, se susține, în esență, că declassificarea unor documente se poate face numai prin raportare la art.24 din Legea nr.182/2002 privind protecția informațiilor clasificate, care prevede necesitatea adoptării unui act de reglementare secundară. În aceste condiții, se apreciază că derogarea de la procedură printr-o reglementare de nivel principal, cum este legea, reprezintă o încălcare a principiului separației și echilibrului puterilor în stat, prevăzut în art.1 alin.(4) din Constituție. A accepta posibilitatea ca Parlamentul, prin lege, să decidă, în cazuri concrete, ce documente ale unor autorități publice din sfera altor puteri se pot declassifica conduce la anihilarea scopului Legii nr.182/2002 și la subminarea competențelor proprii ale autorităților, avute în vedere de legiuitor. Totodată, se susține că oricând se poate imagina o situație în care, dacă declassificarea unui act administrativ este permisă prin lege, se poate reglementa și clasificarea unor documente ale unor autorități publice,

în același mod, ceea ce reprezintă o denaturare a scopului avut în vedere de Legea nr.182/2002 și, nu în ultimul rând, a rolului constituțional al Parlamentului.

38. De asemenea, în acord cu jurisprudența instanței de control constituțional, respectiv Decizia nr.777 din 28 noiembrie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.1011 din 20 decembrie 2017, se susține că acceptarea ideii potrivit căreia Parlamentul își poate exercita competența de autoritate legiuitoare în mod discreționar, oricând și în orice condiții, adoptând legi în domenii care aparțin în exclusivitate actelor cu caracter infralegal, administrativ, ar echivala cu o abatere de la prerogativele constituționale ale acestei autorități consacrate de art.61 alin.(1) din Constituție și transformarea acesteia în autoritate publică executivă. O astfel de interpretare este contrară celor statuate de Curtea Constituțională în jurisprudența sa și, prin urmare, în contradicție cu prevederile art.147 alin.(4) din Constituție, care consacră obligativitatea *erga omnes* a deciziilor Curții Constituționale.

39. Totodată, se consideră că, adoptând Legea privind declasificarea unor documente, Parlamentul a creat un tratament juridic distinct în privința desecretizării/declasificării documentelor prevăzute la art.1 din lege, față de dreptul comun, reprezentat de dispozițiile Legii nr.182/2002, fără ca acest tratament derogatoriu să aibă la bază un criteriu rațional și obiectiv, astfel cum impune art.16 din Constituție. Împrejurarea că legiuitorul a stabilit, la art.1 alin.(1) din legea examinată, că declasificarea Hotărârii Consiliului Suprem de Apărare a Țării nr.17/2005 și a documentelor „care conțin informații clasificate având ca temei sau sunt încheiate în conformitate ori în baza” acesteia se realizează „prin derogare de la prevederile art.24 din Legea nr.182/2002” nu este de natură a acoperi viciul de neconstituționalitate, întrucât competența Guvernului de a declasifica informațiile nu derivă exclusiv din voința legiuitorului, ci constituie un mijloc legal prin care își îndeplinește competențele constituționale în sfera puterii executive și deci o veritabilă aplicație a principiului constituțional al separației și echilibrului puterilor în stat, consacrat la art.1 alin.(4) din Constituție. În aceste condiții, se susține că Legea privind declasificarea unor documente, adoptată în condițiile menționate, contravine principiului constituțional al egalității în drepturi, astfel cum acesta își găsește expresie în art.16 alin.(1) din Legea fundamentală, având caracter discriminatoriu, și,

ca atare, se apreciază că aceasta este în totalitate neconstituțională. În plus, se susține că se aduce atingere și dispozițiilor art.16 alin.(2) din Constituție, în măsura în care un anumit subiect de drept este sustras, prin efectul unei dispoziții legale adoptate exclusiv în considerarea lui și aplicabile numai în ceea ce îl privește, incidenței unei reglementări legale constituind dreptul comun în materie, dispozițiile legale în cauză încălcând principiul constituțional potrivit căruia „*nimeni nu este mai presus de lege*”.

40. Autorii sesizării apreciază că toate argumentele dezvoltate în precedent sunt aplicabile *mutatis mutandis* și în ceea ce privește dispozițiile art.1 alin.(3) din Legea privind deklasificarea unor documente.

41. Sub aspectul calității legii, într-o primă critică, se susține că formularea art.1 alin.(1) din legea examinată este deficitară, putând da naștere mai multor interpretări. În concret, sintagma „*toate documentele care conțin informații clasificate având ca temei sau sunt încheiate în conformitate ori în baza Hotărârii Consiliului Suprem de Apărare a Țării nr.17/2005 privind combaterea corupției, fraudei și spălării banilor*” este lacunară, generală, imprecisă, de natură să genereze impredictibilitate în aplicare, nepermițând stabilirea exactă a documentelor vizate, nici măcar sub aspectul categoriei juridice.

42. Totodată, se arată că legea examinată nu derogă doar de la art.24 din Legea nr.182/2002, ci și de la alte prevederi legale, respectiv de la art.10 alin.(2) din Legea nr.51/1991 privind securitatea națională a României, potrivit căruia „*Informațiile din acest domeniu nu pot fi comunicate decât în condițiile prezentei legi*”, și de la art.17 lit.f) și lit.g) din Legea nr.182/2002 privind protecția informațiilor clasificate, potrivit căruia „*În categoria informațiilor secrete de stat sunt cuprinse informațiile care reprezintă sau care se referă la: [...] f) activitatea de informații desfășurată de autoritățile publice stabilite prin lege pentru apărarea țării și siguranța națională; g) mijloacele, metodele, tehnica și echipamentul de lucru, precum și sursele de informații specifice, folosite de autoritățile publice care desfășoară activitate de informații.*”

43. De asemenea, se arată că art.1 alin.(1) din legea examinată se referă la Hotărârea Consiliului Suprem de Apărare a Țării nr.17/2005, precum și la toate

documentele care conțin informații clasificate având ca temei sau care sunt încheiate în conformitate ori în baza acestei hotărâri, art.1 alin.(3) din lege are ca sferă de cuprindere desecretizarea planurilor de cooperare realizate de Direcția Națională Anticorupție și Serviciul Român de Informații în baza art.15 din Protocolul de cooperare dintre Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și Serviciul Român de Informații nr.003064/4.02.2009, iar art.1 alin.(4) din lege are ca sferă de cuprindere desecretizarea protocoalelor și/sau acordurilor de colaborare și cooperare încheiate între instituțiile statului român, Serviciul Român de Informații, Direcția Națională Anticorupție, Direcția de Investigare a Infraacțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism, Consiliul Superior al Magistraturii și Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție. Or, potrivit art.1 alin.(2) din lege, doar documentele cuprinse în art.1 alin.(1) se declassifică de drept fără procedură, în schimb cele cuprinse în art.1 alin.(3) și alin.(4) se „desecretizează”, termen care nu este utilizat în Legea nr.182/2002, fără a se preciza dacă se derogă sau nu de la procedura de drept comun privind declassificarea. Astfel, se susține că, în primul caz, declassificarea este neconstituțională întrucât se realizează prin efectul unei legi și nu printr-un act administrativ. În schimb, în ipotezele de la art.1 alin.(3) și alin.(4), neconstituționalitatea rezultă din faptul că se impune, prin dispoziția legii, celui care are dreptul de a cere și de a efectua desecretizarea unor documente să facă demersurile în acest sens.

44. Într-o ultimă critică, referitoare la dispozițiile art.1 alin.(1) din Legea privind declassificarea unor documente, se susține că din coroborarea normelor constituționale ale art.65 alin.(2) lit.g), art.73 alin.(3) lit.e), art.116 alin.(2), art.117 alin.(3) și art.119 rezultă fără echivoc statutul constituțional consacrat de legiuitorul constituant Consiliului Suprem de Apărare a Țării, acesta fiind o autoritate a administrației publice centrale de specialitate, cu caracter autonom, înființată prin lege organică, prezidată de Președintele țării și supusă controlului parlamentar. Potrivit art.65 alin.(2) din Constituție și Legii nr.415/2002 privind organizarea și funcționarea Consiliului Suprem de Apărare a Țării, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.494 din 10 iulie 2002, Consiliul Suprem de Apărare a Țării este o autoritate publică de rang constituțional, aflată sub control parlamentar.

Modalitatea de realizare a controlului parlamentar și, implicit, „dependența” față de Parlament a Consiliului Suprem de Apărare a Țării se concretizează prin prezentarea de rapoarte. În aceste condiții, autorii sesizării rețin că legiuitorul constituant nu a inclus în sfera controlului parlamentar exercitat de Parlament prerogativa acestuia de a declasifica sau de a desecretiza documentele adoptate de Consiliul Suprem de Apărare a Țării în exercitarea rolului său constituțional constând în *„organizarea și coordonarea unitară a activităților care privesc apărarea țării și securitatea națională, participarea la menținerea securității internaționale și la apărarea colectivă în sistemele de alianță militară, precum și la acțiuni de menținere sau de restabilire a păcii.”* În scopul realizării rolului său constituțional, art.4 lit.j) din Legea nr.415/2002 stabilește competența Consiliului Suprem de Apărare a Țării de a *„exercita orice alte atribuții prevăzute de lege în domeniul apărării țării și al siguranței naționale”*. În acest mod, prin art.19 lit.a) pct.3 din Legea nr.182/2002 privind protecția informațiilor clasificate, membrii Consiliului Suprem de Apărare a Țării sunt împuterniciți expres să atribuie informațiilor din clasa secrete de stat unul dintre nivelurile de secretizare cu prilejul elaborării lor. Privitor la declassificarea acestora, potrivit art.24 alin.(4) din același act normativ, aceasta se realizează *„prin hotărâre a Guvernului, la solicitarea motivată a emitentului”*. Prin urmare, o hotărâre a Consiliului Suprem de Apărare a Țării se declassifică la solicitarea motivată a acestuia. Or, eliminarea Consiliului Suprem de Apărare a Țării, autoritate publică de rang constituțional, de la o decizie majoră, cu posibile implicații asupra securității naționale, fără o motivație clară și fără consultarea sa, nesocotește rolul său constituțional prevăzut la art.119 din Constituție potrivit căruia *„Consiliul Suprem de Apărare a Țării organizează și coordonează unitar activitățile care privesc (...) securitatea națională”*. Pe cale de consecință, se susține că art.1 alin.(1) din Legea privind declassificarea unor documente încalcă dispozițiile art.119 din Constituție.

45. Totodată, se susține că modul de reglementare al art.1 alin.(4) din lege este defectuos, în condițiile în care s-ar putea ajunge la concluzia că toate protocoalele și/sau acordurile de colaborare și cooperare încheiate între instituțiile statului român, fără nicio precizare suplimentară - Serviciul Român de Informații, Direcția Națională Anticorupție, Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată,

Consiliul Superior al Magistraturii și Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție - ar trebui „desecretizate”. Se apreciază că sfera de întindere a normei nu este clară, nu se poate stabili dacă aceasta se referă la toate protocoalele și/sau acordurile de cooperare încheiate de toate instituțiile statului, printre care și cele precizate în mod expres, sau norma se referă doar la acele protocoale și/sau acorduri de cooperare care sunt încheiate de o instituție publică împreună cu toate celelalte instituții enunțate expres.

46. În ceea ce privește art.2 din Legea privind declasificarea unor documente, se susține că acesta contravine dispozițiilor constituționale ale art.1 alin.(4) și alin.(5) raportat la art.52 și art.126 alin (6), art.61 și art.119. Într-o primă critică, se apreciază că „*documentele prevăzute la art.1*” nu pot fi lăsate fără efecte printr-o lege a Parlamentului, întrucât se încalcă principiul separației puterilor în stat, fiind afectată, pe de o parte, competența unei autorități a administrației publice, iar, pe de altă parte, competența instanțelor judecătorești, care au obligația să spună dreptul prin raportare la probe legale, concludente, necesare și utile. Totodată, se susține că formularea „*Începând cu data intrării în vigoare a prezentei legi, încetează efectele juridice ale documentelor prevăzute la art.1*” este neclară, imprecisă și creează impredictibilitate în aplicare, întrucât nu se poate stabili dacă, prin dispozițiile legii, se anulează, se revocă sau se abrogă efectele Hotărârii Consiliului Suprem de Apărare a Țării nr.17/2005.

47. Cât privește prevederile art.3 alin.(1) din legea criticată, se susține că acestea aduc atingere dispozițiilor constituționale ale art.1 alin.(3), art.31 alin.(3), art.61, art.64 alin.(4), art.119, art.126 alin.(1) și art.132 alin.(1). În acest sens, se arată că centralizarea documentelor declasificate, prevăzute la art.1 din lege, de către Comisia comună permanentă a Camerei Deputaților și Senatului pentru exercitarea controlului parlamentar asupra activității Serviciului Român de Informații este de natură să încalce rolul constituțional al autorităților publice care nu se află sub controlul acestei comisii și față de care respectiva comisie nu poate să exercite un control parlamentar, fie pentru că acest control parlamentar asupra activității unei autorități se realizează chiar de forul legislativ, în plen reunit al celor două camere, fie pentru că un astfel de control parlamentar asupra activității unei autorități nu

există. Se apreciază că emitentul sau emitenții documentelor declassificate sunt cei îndreptățiți să centralizeze documentele respective, iar nu o comisie parlamentară, care nu are nicio atribuție în acest sens. Totodată, cu privire la posibilitatea persoanelor interesate de a consulta documentele prevăzute la art.1 din lege, centralizate de Comisia comună permanentă a Camerei Deputaților și Senatului pentru exercitarea controlului parlamentar asupra activității Serviciului Român de Informații, la cerere, prin studierea nemijlocită a documentelor și eliberarea de copii de pe acestea, se susține că oferirea accesului public nerestricționat asupra unor informații de securitate națională, declassificate în mod arbitrar, este de natură a constitui o încălcare gravă a art.31 alin.(3) din Constituție.

48. Cu privire la dispozițiile art.4 din lege se susține că acestea sunt neclare, de natură să creeze impredictibilitate în aplicare, pe cale de consecință fiind încălcate dispozițiile art.1 alin.(5) raportat la art.52 și art.126 alin.(6) din Legea fundamentală. Astfel, din redactarea textului criticat nu se poate stabili instanța competentă, respectiv instanța de contencios administrativ sau instanța de drept comun. Totodată, se apreciază că, în condițiile în care o instanță de judecată nu constată nelegalitatea actului, nu se poate constata încălcarea drepturilor sau a intereselor legitime ale persoanei care se consideră vătămată și nu se pot acorda despăgubiri pentru prejudiciul produs. Se consideră că legalitatea actului, raportat la prevederile criticate, nu se poate constata decât de instanța de judecată și nu de către Parlamentul României prin adoptarea unei legi ordinare.

49. Cât privește dispozițiile art.5 din lege, se susține că acestea sunt contrare dispozițiilor constituționale ale art.1 alin.(5) și art.15 alin.(2). Se apreciază că redactarea textului de lege precitat este defectuoasă, întrucât permite interpretarea conform căreia orice hotărâre penală definitivă în care s-au administrat probe în mod legal, dar folosind mijloace tehnice speciale, este supusă revizuirii prin simplul fapt că documentele prevăzute în art.1 existau la acel moment. Totodată, se susține că dispozițiile art.5 din lege sunt neconstituționale prin faptul că retroactivează, permițând atacarea unor hotărâri definitive pronunțate până la data intrării lor în vigoare, pentru motive reglementate în legea nouă, contrar principiului constituțional statuat în art.15 alin.(2) din Constituție, potrivit căruia „*legea dispune numai pentru*

viitor, cu excepția legii penale sau contravenționale mai favorabile.” În acest sens, se arată că instanța de contencios constituțional a statuat, în mod constant, în jurisprudența sa, că „principiul neretroactivității legii este valabil pentru orice lege, indiferent de domeniul de reglementare a acesteia. Singura excepție pe care o îngăduie norma constituțională privește legea penală sau contravențională mai favorabilă” (Decizia nr.90 din 1 iunie 1999, Decizia nr.228 din 13 martie 2007 și Decizia nr.283 din 22 martie 2007). De asemenea, se invocă și considerente ale Deciziei Curții Constituționale nr.377 din 31 mai 2017, potrivit căreia „criteriul ce trebuie luat în seamă și care ține de esența art.15 alin.(2) din Constituție raportat la aplicarea în timp a reglementărilor referitoare la căile de atac este data pronunțării hotărârii judecătorești.”

50. În conformitate cu dispozițiile art.16 alin.(2) din Legea nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, obiecția de neconstituționalitate a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului și Guvernului, pentru a comunica punctele lor de vedere.

51. **Președintele Senatului** a transmis, cu Adresa nr.I2613 din 28 noiembrie 2018, înregistrată la Curtea Constituțională cu nr.9951 din 28 noiembrie 2018, punctul său de vedere, prin care apreciază că sesizarea de neconstituționalitate este neîntemeiată.

52. Cu privire la critica potrivit căreia Legea privind declasificarea unor documente ar avea caracter de lege organică și, ca atare, ar fi trebuit adoptată de Senat și Camera Deputaților cu votul majorității absolute a membrilor acestora, arată că aceasta este infirmată chiar de avizul Consiliului Legislativ nr.792 din 6 august 2018, referitor la Propunerea legislativă privind declasificarea unor documente, în care se precizează că, prin conținutul și obiectul reglementării, propunerea legislativă face parte din categoria legilor ordinare. Reține că obiectul principal de reglementare al legii criticate este rezervat de legiuitorul constituant în categoria legilor ordinare, în condițiile în care legea criticată nu reglementează infracțiunile, pedepsele sau regimul executării acestora, situație care ar fi impus adoptarea sa cu votul majorității senatorilor și deputaților. În ceea ce privește dispozițiile art.4 și art.5 din lege, precizează că instanța de control constituțional este competentă să aprecieze atât forța

juridică a normei criticate, cât și cu privire la reglementarea unui nou caz de revizuire a hotărârilor penale definitive. Totodată, se arată că este eronată aprecierea potrivit căreia Legea privind declasificarea unor documente ar avea un caracter individual. Declasificarea unor documente, prin voința legislativă a Parlamentului, constituie o soluție normativă prin care forul legislativ reglementează anumite raporturi sociale, conferindu-le un alt conținut juridic decât cel anterior. De asemenea, ca unică autoritate legiuitoare a țării, Parlamentul este îndreptățit să stabilească orice regim derogatoriu de la un act normativ. Or, în ipoteza examinată, derogarea se face printr-o normă legală, a cărei forță juridică este similară normei de la care se face derogarea. Reține, de asemenea, că sesizarea de neconstituționalitate vizează și un conflict de competență între puterea legislativă și executivă. Cu privire la acest aspect însă, arată că atribuția Guvernului de a declasifica, prin hotărâre, informații clasificate nu este prevăzută în Constituție, pe cale de consecință critica fiind neîntemeiată.

53. **Președintele Camerei Deputaților** a transmis, cu Adresa nr.2/10790 din 28 noiembrie 2018, înregistrată la Curtea Constituțională cu nr.9939 din 28 noiembrie 2018, punctul său de vedere, prin care consideră că sesizarea de neconstituționalitate cu privire la Legea privind declasificarea unor documente este neîntemeiată.

54. Cu privire la motivele de neconstituționalitate formulate în legătură cu dispozițiile art.4 din lege, reține că textul criticat nu reglementează în domeniul contenciosului administrativ, nemodificând și nesuprapunându-se cu Legea contenciosului administrativ, ci doar face o trimitere la aceasta, la calea procedurală de urmat, în cazul persoanelor care se consideră vătămate într-un drept ori într-un interes legitim. De asemenea, apreciază că art.5 din lege nu aduce atingere organizării și funcționării Consiliului Superior al Magistraturii, instanțelor judecătorești, Ministerului Public și Curții de Conturi, ci doar face trimitere la dispozițiile art.456 alin.(1) din Codul de procedură penală, în contextul în care probele în temeiul cărora s-au emis hotărâri judecătorești de condamnare au fost administrate potrivit protocoalelor secrete. Susține că legea supusă controlului de constituționalitate vizează revizuirea hotărârilor definitive care nu corespund legii și adevărului, în vederea restabilirii ordinii de drept. Revizuirea operează numai în situația în care s-au descoperit fapte sau împrejurări ce nu au fost cunoscute la soluționarea cauzei și

care dovedesc netemeinicia hotărârii pronunțate. Totodată, cât privește încadrarea legii examinate în categoria legilor organice, arată că nu poate fi de acord cu autorii sesizării, întrucât prevederile art.6 din legea examinată, coroborate cu dispozițiile art.3 alin.(2) din aceeași lege, prevăd că informațiile cuprinse în documentele de la art.1 dobândesc, de la data intrării în vigoare a acesteia, caracter de informații de interes public. Așadar, art.6 nu reglementează în materia răspunderii penale, administrative, disciplinare sau financiare. Potrivit legii, accesul liber și neîngrădit al persoanei la orice informații de interes public constituie unul dintre principiile fundamentale ale relațiilor dintre persoane și autoritățile publice. Orice persoană are dreptul să solicite și să obțină de la autoritățile și instituțiile publice informații de interes public, iar autoritățile și instituțiile sunt obligate să asigure persoanelor, la cererea acestora, informațiile de interes public solicitate în scris sau verbal. Mai mult, informațiile care favorizează sau ascund încălcarea legii de către o autoritate sau o instituție publică nu pot fi incluse în categoria informațiilor clasificate și constituie informații de interes public. Având în vedere obiectul de reglementare a legii criticate, prevederile art.73 alin.(3), art.75 alin.(1), ale art.76 alin.(2) din Constituție, avizul Consiliului Legislativ și jurisprudența Curții Constituționale, consideră că nu există vreun viciu de neconstituționalitate generat de încadrarea legii supuse controlului de constituționalitate în categoria legilor ordinare. Reține că domeniul legilor organice este foarte clar delimitat prin textul Constituției, fiind de strictă interpretare. De altfel, analizând procesul de adoptare a legii criticate, atât în plenul Senatului, cât și în plenul Camerei Deputaților, constată că legea criticată a fost adoptată cu un număr de voturi ce se înscrie în proporția necesară pentru o majoritate de jumătate plus unu din numărul total al membrilor fiecărei Camere.

55. Apreciază că nu poate fi primită nici critica potrivit căreia legea examinată are caracter individual, deoarece cu privire la acest aspect, Curtea Constituțională s-a mai pronunțat, apreciind că este dreptul legiuitorului de a reglementa anumite domenii particulare într-un mod diferit de cel utilizat în cadrul reglementării cu caracter general. Reține că respectarea procedurii penale în toate fazele procesului penal, fără a se încălca drepturi și libertăți, este de esența funcționării unui stat de drept. Respectarea independenței judecătorilor și procurorilor reprezintă o valoare

esențială a sistemului judiciar. Astfel, Parlamentul este îndreptățit, ca reprezentant suprem al poporului și unică autoritate legiuitoare, și obligat de mandatul său reprezentativ să ia atitudine în numele cetățenilor ale căror drepturi și libertăți au fost încălcate pentru rezolvarea unei probleme sociale grave, care poate pune sub semnul întrebării caracterul democratic al statului român și încrederea cetățenilor în actul de justiție. Având în vedere aceste considerații, precum și prevederile art.24 alin.(5) din Legea nr.182/2002 privind protecția informațiilor clasificate, cu modificările și completările ulterioare, potrivit cărora se interzice clasificarea ca secrete de stat a informațiilor, datelor sau documentelor în scopul ascunderii încălcărilor legii, erorilor administrative, limitării accesului la informațiile de interes public, restrângerii ilegale a exercițiului unor drepturi ale vreunei persoane sau lezării altor interese legitime, susține că legea criticată nu aduce atingere principiului separației și echilibrului puterilor în stat.

56. Cu privire la pretinsa încălcare a dispozițiilor art.1 alin.(5) din Constituție, în componenta sa referitoare la calitatea legii, face referire la jurisprudența instanței de control constituțional și a Curții Europene a Drepturilor Omului potrivit căreia principiul legalității presupune existența unor norme de drept intern suficient de accesibile, precise și previzibile în aplicarea lor, conducând la caracterul de *lex certa* al normei. Legea trebuie să fie accesibilă justițiabilului și previzibilă în ceea ce privește efectele sale. Pentru ca legea să satisfacă cerința de previzibilitate, ea trebuie să precizeze cu suficientă claritate întinderea și modalitățile de exercitare a puterii de apreciere a autorităților în domeniul respectiv, ținând cont de scopul legitim urmărit, pentru a oferi persoanei o protecție adecvată împotriva arbitrariului. Întrucât Constituția nu definește noțiunea de „toate documentele care conțin informații clasificate având ca temei sau sunt încheiate în conformitate ori în baza Hotărârii Consiliului Suprem de Apărare a Țării”, apreciază că împrejurările și încadrarea juridică a acesteia rămân în sarcina exclusivă a judecătorului, care urmează să interpreteze și să aplice legea. Referitor la criticile formulate cu privire la previzibilitate, face referire la practica instanței de la Strasbourg, potrivit căreia legea nu trebuie să fie însoțită de o certitudine absolută. Certitudinea, chiar dacă este de dorit, este dublată uneori de o rigiditate excesivă, or, dreptul trebuie să se adapteze

schimbărilor de situație. Există multe legi care prevăd, prin forța lucrurilor, formule mai mult sau mai puțin vagi, a căror interpretare depinde de practică. Legea internă pertinentă, care înglobează atât dreptul scris, cât și pe cel nescris, trebuie să fie formulată cu o precizie suficientă, să prevadă într-o măsură rezonabilă, în circumstanțele speței, consecințele care pot rezulta dintr-un act determinat. Așa fiind, o lege care atribuie o putere de apreciere nu contravine acestei exigențe. Or, ținând cont de aceste considerente și raportându-se la intenția legiuitorului, astfel cum reiese din expunerea de motive, apreciază că legea este suficient de precisă și clară pentru a se observa cu ușurință intenția legiuitorului. De asemenea, precizează că nu este de acord cu susținerea potrivit căreia legea criticată derogă de la prevederile art.10 alin.(2) din Legea nr.51/1991 privind securitatea națională a României, republicată, cu completările ulterioare, deoarece, potrivit art.3 alin.(2) din Legea privind declasificarea unor documente, informațiile cuprinse în documentele de la art.1 dobândesc, de la data intrării în vigoare a legi examinate, caracter de informații de interes public.

57. În ceea ce privește prevederile art.5 din legea criticată, apreciază că sintagma „*administrarea probelor prin mijloace tehnice speciale*” este suficient de precisă și clară pentru a se observa cu ușurință că intenția legiuitorului se referă la acele probe administrate de procurori în baza protocoalelor încheiate între Serviciul Român de Informații și structuri ale sistemului judiciar și care au avut o legătură și un rol determinant în pronunțarea hotărârilor de condamnare. Consideră că a fost afectat dreptul părții la un proces echitabil, care presupune dreptul la informare cu privire la natura și cauza acuzației penale, dreptul la apărare, dreptul de a propune probe și de a-i fi admise cererile de administrare a unor probe pe latura penală a cauzei și, pe de altă parte, au fost create premisele unei situații inegale a inculpaților în fața legii. Prin probele astfel administrate în acuzare a existat posibilitatea ca emitentul documentului clasificat să permită selectiv accesul avocaților inculpaților la probele clasificate, astfel încât, în funcție de decizia unei autorități administrative, deși se aflau în situații egale, unii inculpați au putut fi condamnați, iar alții achitați, pe criterii străine dreptului penal, chiar în același dosar. Or, Curtea Constituțională, prin Decizia nr.641 din 11 noiembrie 2014, a apreciat că probele reprezintă elementul

central al oricărui proces penal, iar organul de urmărire penală strânge și administrează probe atât în favoarea, cât și în defavoarea suspectului sau inculpatului.

58. Apreciază, totodată, că legea criticată nu aduce atingere principiului neretroactivității legii, consacrat în art.15 alin.(2) din Constituție, potrivit căruia legea dispune numai pentru viitor, cu excepția legii penale sau contravenționale mai favorabile. Potrivit legii criticate, toate efectele sale se produc pentru viitor, începând cu intrarea sa în vigoare. De aceea, nu se poate pretinde ca, respectând legile în vigoare și acționând în spiritul lor, cetățenii să aibă în vedere eventuale reglementări viitoare.

59. **Guvernul** nu a comunicat punctul său de vedere asupra obiecției de neconstituționalitate.

60. Pe rolul Curții Constituționale se află și obiecția de neconstituționalitate a dispozițiilor Legii privind declasificarea unor documente, în ansamblul său, precum și, în special, a dispozițiilor art.1 alin.(1) și alin.(4), art.2, art.3 alin.(1), art.4, art.5 și art.6 din aceasta, formulată în temeiul art.146 lit.a) teza întâi din Constituție și al art.15 din Legea nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, de Președintele României.

61. Sesizarea de neconstituționalitate a fost transmisă cu Adresa nr.CP1/1997 din 7 decembrie 2018 de către Președintele României, a fost înregistrată la Curtea Constituțională cu nr.10282 din 7 decembrie 2018 și **constituie obiectul Dosarului nr.2130A/2018.**

62. **În motivarea obiecției de neconstituționalitate**, Președintele României formulează critici de neconstituționalitate extrinsecă și critici de neconstituționalitate intrinsecă.

63. Criticile de neconstituționalitate extrinsecă vizează încălcarea dispozițiilor constituționale ale art.52 alin.(1) și alin.(2), art.61 alin.(2), art.73 alin.(3) lit.k), art.75 alin.(1), alin.(4) și alin.(5), art.76 alin.(1) și art.118 alin.(2).

64. Într-o primă critică, potrivit căreia Legea privind declasificarea unor documente este contrară dispozițiilor constituționale ale art.61 alin.(2) și art.75 alin.(1), alin.(4) și alin.(5) prin raportare la art.118 alin.(2) din Constituție, se arată că dispozițiile art.6 din legea criticată, care introduc exonerări ale diferitelor forme

de răspundere juridică, reprezintă o modificare a răspunderii cadrelor militare și, implicit, a statutului acestora, cu consecințe specifice pe planul raporturilor de serviciu. Se invocă jurisprudența Curții Constituționale potrivit căreia „Statutul juridic al unei categorii de personal este reprezentat de dispozițiile de lege referitoare la încheierea, executarea, modificarea, suspendarea și încetarea raportului juridic de muncă în care se află respectiva categorie” (Decizia nr.172 din 24 martie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.315 din 25 aprilie 2016). În lumina acestor considerente, se apreciază că răspunderea cadrelor militare este un aspect ce ține de statutul acestora, în conformitate cu art.118 alin.(2) din Constituție. Astfel, potrivit competenței constituționale stabilite de art.75 alin.(1), prin raportare la dispozițiile art.75 alin.(4) și alin.(5) din Legea fundamentală, art.6 din legea criticată, introdus în Camera decizională - Camera Deputaților -, reprezintă o prevedere pentru care competența decizională aparține primei Camere, respectiv Senatului.

65. Într-o a doua critică, se arată că, potrivit dispozițiilor art.73 alin.(3) lit.k) din Constituție coroborate cu prevederile art.52 alin.(1) și alin.(2) din Legea fundamentală, contenciosul administrativ este un domeniu reglementat prin lege organică, iar, potrivit art.118 alin.(2) din Legea fundamentală, statutul cadrelor militare se stabilește prin lege organică. Raportat la dispozițiile art.4 din legea criticată, se reține că vătămarea într-un drept ori într-un interes legitim este prezumată de legiuitor ca provenind din efectele produse „*de documentele prevăzute la art.1*”. Or, se reține că aceste documente nu pot avea altă natură juridică decât aceea a unor acte administrative și, în acest sens, se invocă considerente ale Deciziei nr.583 din 25 septembrie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.845 din 4 octombrie 2018. În consecință, stabilind dreptul la repararea prejudiciului suferit ca urmare a efectelor produse de „*documentele prevăzute la art.1*” din legea criticată - direct, fără ca o instanță de contencios administrativ să se pronunțe asupra legalității acestor acte -, Legea privind declasificarea unor documente instituie o normă derogatorie de la ansamblul regulilor ce guvernează contenciosul administrativ, reglementate prin Legea nr.554/2004, ceea ce ar fi impus adoptarea sa cu respectarea art.76 alin.(1) din Constituție. Totodată, răspunderea cadrelor militare, inclusiv a

lucrătorilor din Serviciul Român de Informații, precum și a celor din alte instituții emitente, care pun la dispoziția conducerii instituțiilor din care fac parte, la solicitarea Comisiei comune permanente a Camerei Deputaților și Senatului pentru exercitarea controlului parlamentar asupra activității Serviciului Român de Informații, documente sau declarații care au ca temei Hotărârea Consiliului Suprem de Apărare a Țării nr.17/2005, reprezintă un aspect care ține de statutul cadrelor militare. Potrivit dispozițiilor capitolului VII din Legea nr.80/1995 privind statutul cadrelor militare, răspunderea penală a personalului militar are implicații asupra încetării sau modificării raportului de serviciu, motiv pentru care dispozițiile ce vizează răspunderea cadrelor militare este necesar a fi adoptate prin lege organică. Se invocă jurisprudența Curții Constituționale potrivit căreia regimul general privind raporturile de muncă, respectiv statutul funcționarului public se reglementează prin lege organică, iar reglementările derogatorii sau speciale de la cea generală în materie trebuie și ele adoptate, la rândul lor, tot printr-o lege din aceeași categorie (Decizia nr.392 din 2 iulie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.667 din 11 septembrie 2014, și Decizia nr.442 din 10 iunie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.526 din 15 iulie 2015). În concluzie, se susține că, stabilind derogări atât în materia contenciosului administrativ, cât și de la statutul cadrelor militare, legea criticată reglementează în domenii care, prin excelență, aparțin legii organice, astfel încât adoptarea unei legi cu caracter derogatoriu sau special în raport cu aceste texte legale trebuie să se supună dispozițiilor art.73 alin.(3) lit.k) coroborate cu art.52 alin.(1) și alin.(2), art.118 alin.(2) și art.76 alin.(1) din Constituție.

66. A treia critică de neconstituționalitate extrinsecă vizează încălcarea art.61 alin.(2) și art.75 alin.(1) din Constituție. Astfel, se susține că Legea privind declasificarea unor documente a fost adoptată cu nesocotirea prevederilor constituționale precitate, fiind încălcată competența primei Camere sesizate, Senatul, care nu a dezbătut textul și soluțiile adoptate de Camera Deputaților, cu referire la modificările adoptate după votul din plenul acesteia, amendamente nediscutate în prima Cameră sesizată. În forma adoptată, legea dedusă controlului de constituționalitate nesocotește și principiile constituționale în virtutea cărora o lege

nu poate fi adoptată de o singură Cameră, legea fiind, cu aportul specific al fiecărei Camere, opera întregului Parlament. Curtea Constituțională a statuat că principiul bicameralismului izvorăște din art.61 alin.(2) și art.75 din Constituție, iar, în jurisprudența sa, a stabilit două criterii esențiale (cumulative) pentru a se determina cazurile în care în procedura legislativă se încalcă principiul bicameralismului: pe de o parte, existența unor deosebiri majore de conținut juridic între formele adoptate de cele două Camere ale Parlamentului și, pe de altă parte, existența unei configurații semnificativ diferite între formele adoptate de cele două Camere ale Parlamentului. Chiar dacă aplicarea acestui principiu nu poate deturna rolul de Cameră de reflecție a primei Camere sesizate (Decizia nr.1 din 11 ianuarie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.53 din 23 ianuarie 2012), legiuitorul trebuie să țină cont de limitele impuse de principiul bicameralismului. De asemenea, se invocă atât Decizia nr.624 din 26 octombrie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.937 din 22 noiembrie 2016, potrivit căreia în Camera decizională se pot aduce modificări și completări propunerii legislative, dar Camera decizională „nu poate însă modifica substanțial obiectul de reglementare și configurația inițiativei legislative, cu consecința deturnării de la finalitatea urmărită de inițiator”, cât și Decizia nr.62 din 13 februarie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.373 din 2 mai 2018, în considerentele căreia Curtea Constituțională a statuat că, în analiza respectării acestui principiu, „trebuie avut în vedere (a) scopul inițial al legii, în sensul de voință politică a autorilor propunerii legislative sau de filosofie, de concepție originară a actului normativ; (b) dacă există deosebiri majore, substanțiale, de conținut juridic între formele adoptate de cele două Camere ale Parlamentului; (c) dacă există o configurație semnificativ diferită între formele adoptate de cele două Camere ale Parlamentului”. Reține că, potrivit expunerii de motive, obiectul propunerii legislative este reprezentat de declasificarea Hotărârii Consiliului Suprem de Apărare a Țării nr.17/2005 privind combaterea corupției, fraudei și spălării banilor, precum și a tuturor documentelor care conțin informații clasificate în baza acesteia, iar documentele declasificate se centralizează de Comisia comună permanentă a Camerei Deputaților și Senatului pentru exercitarea controlului parlamentar asupra activității Serviciului Român de Informații, care le va pune la

dispoziție persoanelor interesate. De asemenea, potrivit scopului urmărit de inițiatori, „persoanele care se consideră vătămate într-un drept ori într-un interes legitim de efectele produse de documentele declassificate au posibilitatea, în termen de 6 luni de la intrarea în vigoare a legii, să se adreseze instanțelor, cu acțiuni în revizuire, pretenții, răspundere civilă delictuală, pentru constatarea încălcării drepturilor și libertăților fundamentale și repararea prejudiciului suferit”. Prin amendamentele admise, Senatul a extins termenul în care persoanele se pot adresa unei instanțe pentru „constatarea încălcării drepturilor și libertăților fundamentale și repararea prejudiciului suferit” de la 6 luni la 3 ani, aspect neavut în vedere de inițiatori. De asemenea, prin alte două amendamente adoptate de Senat se introduce calea extraordinară de atac a revizuirii pentru hotărârile definitive în care au fost administrate probe prin mijloace tehnice speciale în perioada de existență a documentelor prevăzute de art.1 din lege și până la intrarea în vigoare a legii. Apreciază că amendamentele introduse în Senat se îndepărtează în mod substanțial de voința inițiatorului și reprezintă modificări majore ale conținutului formei inițiale a propunerii legislative. Mai mult, forma adoptată de Senat conține un număr de cinci articole, în timp ce forma inițiatorului conține un număr de patru articole supuse dezbaterii Parlamentului. Totodată, în ședința din data de 4 noiembrie 2018, plenul Camerei Deputaților a adoptat alte patru amendamente, propuse prin raportul comun al Comisiei juridice, de disciplină și imunități și al Comisiei pentru apărare, ordine publică și siguranță națională. Printre acestea se numără completarea art.1 din lege și extinderea obiectului legii adoptate de Senat cu norma referitoare la desecretizarea tuturor protocoalelor și/sau acordurilor de colaborare și cooperare încheiate între instituțiile statului român, Serviciul Român de Informații, Direcția Națională Anticorupție, Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism, Consiliul Superior al Magistraturii și Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție. De asemenea, la Camera decizională - Camera Deputaților - a fost introdus art.6 din lege, în condițiile în care exonerarea de răspundere penală, disciplinară, administrativă sau financiară pentru acțiunile categoriilor de personal enunțate de lege reprezintă o deosebire majoră adoptată de Camera decizională, atât față de forma adoptată de Senat, cât și față de forma inițiatorilor. Consideră că această

modificare reprezintă o schimbare a filosofiei legii și a propunerii inițiale, fiind o măsură cu un impact major la nivelul tuturor categoriilor socio-profesionale enunțate în text. Subliniază că acest aspect este valabil și pentru extinderea obiectului legii și includerea documentelor prevăzute de art.1 alin.(4) în rândul documentelor declasificate de la data intrării în vigoare a legii criticate.

67. Prin raportare la cel de-al doilea criteriu, stabilit, pe cale jurisprudențială, de către instanța de control constituțional, autorul obiecției de neconstituționalitate apreciază că și configurația între formele adoptate de cele două Camere ale Parlamentului este una semnificativ diferită, forma legii adoptată de Camera Deputaților având un număr de șase articole (primul având patru alineate), în timp ce forma inițiatorului și cea adoptată de Senat au o structură diferită, cuprinzând doar patru articole (dintre care primul cu două alineate), respectiv cinci articole. În aceste condiții, susține că, adoptând, în calitate de Cameră decizională, Legea privind declasificarea unor documente, Camera Deputaților a sustras dezbaterii și adoptării primei Camere sesizate modificări care vizau aspecte esențiale în structura și filosofia legii, aspect de natură a aduce atingere dispozițiilor art.61 alin.(2) și art.75 alin.(1) din Constituție.

68. Criticile de neconstituționalitate intrinsecă sunt formulate în legătură cu prevederile art.1 alin.(1) și alin.(4), art.2, art.3 alin.(1), art.4, art.5 și art.6 din Legea privind declasificarea unor documente.

69. Se susține că art.1 din legea dedusă controlului de constituționalitate încalcă art.1 alin.(4), art.1 alin.(5), art.61 alin.(1), art.73 alin.(4), art.119, precum și art.147 alin.(4) din Constituție. Într-o primă critică de constituționalitate cu referire la textul de lege precitat, se susține, în esență, că Parlamentul legiferează o operațiune administrativă, care, conform Legii fundamentale, nu este în competența sa. Potrivit art.24 alin.(4) din Legea nr.182/2002 - dispoziția de la care se derogă prin legea criticată -, „*informațiile clasificate potrivit art.15 lit.f) pot fi declasificate prin hotărâre a Guvernului, la solicitarea motivată a emitentului*”. Chiar dacă norma din legea criticată este una derogatorie, se susține că textul de lege criticat contravine principiului separației și echilibrului puterilor în stat, precum și principiului legalității, prevăzute la art.1 alin.(4) și alin.(5) din Constituție, întrucât se încalcă

competențele puterii executive referitoare la declasificarea informațiilor clasificate, această operațiune putând fi efectuată, după caz, prin hotărâre a Guvernului și/sau de către persoanele sau autoritățile publice competente să aprobe clasificarea și nivelul de secretizare a informațiilor. Totodată, ca un motiv de neconstituționalitate distinct, se susține că, atât timp cât art.1 din legea criticată vizează declasificarea unei hotărâri a Consiliului Suprem de Apărare a Țării și ținând cont de rolul constituțional al acestei autorități publice, era necesar punctul de vedere al Consiliului Suprem de Apărare a Țării cu privire la legea dedusă controlului de constituționalitate, din perspectiva respectării principiului cooperării loiale între autoritățile publice, așa cum a fost acesta conturat în jurisprudența constituțională.

70. Totodată, se susține că art.1 alin.(1) din lege încalcă standardele privind calitatea legilor referitoare la claritate, precizie și predictibilitate, deoarece nu identifică în concret documentele pe care le declasifică, menționând generic faptul că se declasifică toate documentele care conțin informații clasificate având ca temei sau care sunt încheiate în conformitate cu ori în baza Hotărârii Consiliului Suprem de Apărare a Țării nr.17/2005 privind combaterea corupției, fraudei și spălării banilor, contravenind, prin aceasta, prevederilor art.1 alin.(3) și alin.(5) din Constituție. De asemenea, art.1 alin.(4) din legea criticată încalcă exigențele dispozițiilor art.1 alin.(3) și alin.(5) din Legea fundamentală, așa cum acestea au fost dezvoltate în jurisprudența Curții Constituționale, nefiind conform cu cerințele de claritate, precizie și predictibilitate a legii, în sensul că nu identifică, în concret, documentele în privința cărora va opera desecretizarea, menționând generic că această operațiune se aplică tuturor protocoalelor și/sau acordurilor de colaborare și cooperare încheiate între instituțiile statului român, Serviciul Român de Informații, Direcția Națională Anticorupție, Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism, Consiliul Superior al Magistraturii și Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.

71. Cât privește dispozițiile art.2 din Legea privind declasificarea unor documente se susține că acestea aduc atingere dispozițiilor art.1 alin.(4) prin raportare la art.52 și art.126 alin.(6) din Legea fundamentală, în condițiile în care documentele prevăzute la art.1 din lege nu pot avea altă natură juridică decât aceea a unor acte

administrative, iar soluția legislativă criticată pare că înlătură prezumția de legalitate specifică actelor administrative și, totodată, golește de conținut controlul judecătoresc pe calea contenciosului administrativ.

72. Se consideră că și dispozițiile art.3 din Legea privind declasificarea unor documente sunt neconstituționale, fiind contrare prevederilor art.1 alin.(4) și alin.(5), art.31 alin.(1), art.124 alin.(2) și art.131 alin.(1) din Constituție, având în vedere faptul că, din formularea textului, nu rezultă cu claritate cui îi revine responsabilitatea transmiterii acestor documente către Comisia de control a Serviciului Român de Informații, aspect ce lipsește norma de previzibilitate și claritate, contrar exigențelor art.1 alin.(5) din Constituție, așa cum acestea au fost dezvoltate în jurisprudența Curții Constituționale. De asemenea, reține că unele dintre „*instituțiile statului român*” la care se referă art.1 alin.(4) din lege și care au încheiat astfel de documente nu sunt plasate sub control parlamentar. Susține că obligarea unor autorități care nu sunt sub control parlamentar să pună la dispoziția unei comisii parlamentare documente, dintre care unele pot fi chiar înscrisuri din dosare aflate în curs de instrumentare sau pe rolul instanțelor, nu numai că este în contradicție cu principiul constituțional al separației puterilor în stat consacrat de art.1 alin.(4) din Legea fundamentală, dar încalcă în mod vădit și independența justiției prevăzută de art.124 alin.(2), respectiv rolul Ministerului Public consacrat de art.131 alin.(1) din Constituție.

73. În ceea ce privește prevederile art.4 din legea dedusă controlului de constituționalitate, susține că acestea aduc atingere dispozițiilor art.1 alin.(4) și alin.(5), art.52 alin.(1), art.124 alin.(1) și alin.(2) și art.126 alin.(6) din Constituție. Se susține, în primul rând, că sintagma „*efectele produse de documente*” nu este clară, fiind lipsită de precizie și previzibilitate, contrar art.1 alin.(5) din Constituție. În al doilea rând, se arată că, prin această dispoziție, se încalcă separația puterilor în stat și rolul puterii judecătorești prin faptul că toate documentele prevăzute la art.1 din lege sunt prezumate a fi nelegale și cauzatoare de prejudicii, deschizându-se astfel dreptul oricărei persoane interesate de a obține repararea unui prejudiciu. Se precizează că această reglementare - care în esență reprezintă o aplicare trunchiată a art.52 alin.(1) din Constituție - deschide calea persoanelor ce se consideră vătămate de o autoritate publică de a se adresa instanțelor pentru recunoașterea dreptului

pretins sau a interesului legitim și repararea pagubei, însă fără anularea actului de către o instanță de judecată, ceea ce contravine art.126 alin.(6) din Constituție care garantează controlul judecătoresc al actelor administrative.

74. Se susține, de asemenea, că art.5 din legea dedusă controlului de constituționalitate încalcă art.1 alin.(4) și alin.(5), art.15 alin.(2), precum și art.147 alin.(4) din Constituție. Autorul obiecției susține că sintagma „*perioada de existență a documentelor prevăzute la art.1*” este neclară, întrucât nu se înțelege dacă se referă la perioada dintre emiterii respectivelor acte și intrarea în vigoare a legii criticate sau la perioada dintre momentul de la care respectivele acte au produs efecte și intrarea în vigoare a legii. Norma criticată este neclară și din perspectiva faptului că, din punct de vedere juridic, deklasificarea „*documentelor prevăzute la art.1*” nu este sinonimă cu încetarea existenței acestora ori cu desființarea sau anularea lor, cu atât mai mult cu cât chiar art.2 din legea criticată face vorbire despre încetarea efectelor juridice ale documentelor respective și nu despre „*perioada de existență*” a acestora. Se precizează că nu este clar dacă probele administrate, la care se referă textul art.5, trebuie să fie obținute în baza documentelor prevăzute la art.1. Din modul de redactare a textului, se înțelege că orice cauză în care a fost administrată o probă prin mijloace tehnice speciale în perioada existenței respectivelor documente este supusă revizuirii, indiferent dacă există sau nu o legătură între documentele de la art.1 și probele respective. O asemenea dispoziție afectează securitatea raporturilor juridice, vizând practic toate hotărârile definitive în care s-au administrat probe prin mijloace speciale din anul 2005 și până în prezent, încălcându-se, în mod flagrant, art.1 alin.(5) din Constituție. De asemenea, se arată că articolul 5 din legea criticată adaugă un nou caz de revizuire în materie penală. Se reține că, în absența oricărei referiri la Codul de procedură penală, noua dispoziție este de natură să afecteze caracterul unitar al reglementării unei căi de atac și, implicit, regimul juridic al acesteia, cu atât mai mult cu cât prin legea criticată nu se prevede termenul în care această cale de atac poate fi exercitată. Fiind o cale extraordinară de atac, toate motivele de revizuire penală ar trebuie să fie prevăzute strict și limitativ de Codul de procedură penală. Se susține că, prin modul deficitar și neclar de redactare a acestui

nou motiv de revizuire, se aduce atingere securității raporturilor juridice în dimensiunea atașată art.1 alin.(5) din Constituție.

75. Totodată, se susține că prevederile art.5 din legea criticată sunt de natură a încălca principiul separației puterilor în stat, consacrat în art.1 alin.(4) din Constituție, întrucât pot produce efecte care să contravină celor constatate de către o instanță de judecată, prin aceea că textul criticat face referire doar la probe administrate „*prin mijloace tehnice speciale*”, fără a face distincție între probe administrate cu respectarea dispozițiilor legale ori probe deja înlăturate, ca fiind obținute în mod nelegal, de către o instanță de judecată.

76. În plus, se apreciază că norma permite - contrar celor statuate de Curtea Constituțională prin Decizia nr.633 din 12 octombrie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.1020 din 29 noiembrie 2018 - exercitarea căii extraordinare de atac a revizuirii, în forma reconfigurată prin legea nouă, împotriva hotărârilor penale definitive pronunțate anterior intrării în vigoare a legii noi, cu încălcarea art.15 alin.(2) din Constituție. Se susține că dispozițiile art.5 din legea supusă controlului de constituționalitate nu fac altceva decât să dispună aplicarea retroactivă a legii noi cu privire la hotărârile pronunțate până la data intrării sale în vigoare, astfel încât consacră o soluție legislativă de natură să submineze caracterul de stat de drept al României [art.1 alin.(3) din Constituție] și principiul securității raporturilor juridice [art.1 alin.(5) din Constituție], întrucât constituie premisa repunerii în discuție a tuturor hotărârilor judecătorești definitive pronunțate după anul 2005.

77. Cât privește dispozițiile art.6 din legea criticată, se susține că acestea încalcă prevederile art.1 alin.(5) din Constituție, întrucât sintagma „*declarații care au ca temei Hotărârea nr.17/2005 a Consiliului Suprem de Apărare a Țării*” este neclară, în condițiile în care nu se înțelege ce intră în sfera impunității instituite de legiuitor, aspect ce conferă normei un caracter imprecis și lipsit de previzibilitate.

78. În conformitate cu dispozițiile art.16 alin.(2) din Legea nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, sesizarea a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului și Guvernului, pentru a-și exprima punctele de vedere.

79. **Președintele Camerei Deputaților** a transmis punctul său de vedere, prin Adresa nr.2/11308 din 13 decembrie 2018, înregistrată la Curtea Constituțională cu nr.10484 din 13 decembrie 2018, în sensul că sesizarea formulată de Președintele României este neîntemeiată.

80. Precizează că nu este de acord cu critica adusă prevederilor art.6, în sensul că ar reglementa în domeniul contenciosului legislativ, întrucât textul criticat coroborat cu dispozițiile art.3 alin.(2) din lege, care prevăd că informațiile cuprinse în documentele de la art.1 dobândesc, de la data intrării în vigoare a legii, caracter de informații de interes public, nu reglementează în materia legilor organice, nu încalcă în niciun fel prevederile Legii nr.14/1992 privind organizarea și funcționarea Serviciului Român de Informații, cu modificările și completările ulterioare, și Legii nr.80/1995 privind statutul cadrelor militare, cu modificările și completările ulterioare, neafectând statutul juridic al niciunei categorii de personal referitor la executarea, modificarea, suspendarea și încetarea raportului juridic de muncă în care se află respectiva categorie. Astfel, din coroborarea dispozițiilor art.1, art.2 și art.3 din lege reiese că documentele declassificate sunt centralizate de Comisia comună permanentă a Camerei Deputaților și Senatului pentru exercitarea controlului parlamentar asupra activității Serviciului Român de Informații și pot fi consultate de persoanele interesate la sediul acesteia. Acest drept se exercită la cerere și constă în studierea nemijlocită a documentelor și eliberarea de copii de pe acestea. Informațiile cuprinse în documentele de la art.1 din lege dobândesc, de la data intrării în vigoare a acesteia, caracter de informații de interes public. Având în vedere obiectul de reglementare a legii criticate, faptul că derogă de la o lege cu caracter ordinar, prevederile art.73 alin.(3), art.75 alin.(1), art.76 alin.(2) din Constituție, avizul Consiliului Legislativ și jurisprudența Curții Constituționale, susține că nu există un viciu de neconstituționalitate generat de încadrarea legii supuse controlului de constituționalitate în categoria legilor ordinare. Mai mult, domeniul legilor organice este foarte clar delimitat prin textul Constituției, fiind de strictă interpretare.

81. În ceea ce privește materia contenciosului legislativ, după cum rezultă din chiar textul art.4 din legea criticată, persoanele care se consideră vătămate într-un drept ori într-un interes legitim de efectele produse de documentele prevăzute la art.1

au posibilitatea, în termen de 3 ani de la intrarea în vigoare a legii examinate, să se adreseze instanțelor competente pentru constatarea încălcării drepturilor și libertăților fundamentale și repararea prejudiciului suferit. Subliniază că dispozițiile precitate nu reglementează în domeniul contenciosului administrativ, nemodificând și nesuprapunându-se cu Legea contenciosului administrativ, ci fac doar o trimitere la aceasta, la calea procedurală de urmat, în cazul persoanelor care se consideră vătămate într-un drept ori într-un interes legitim, ca în termenul general de prescripție de 3 ani să poată iniția o anumită acțiune, potrivit legii.

82. Totodată, analizând procesul de adoptare a legii criticate, atât în plenul Senatului, cât și în plenul Camerei Deputaților, constată că legea criticată a fost adoptată cu un număr de voturi ce se înscrie în proporția necesară pentru o majoritate de jumătate plus unu din numărul total al membrilor fiecărei Camere. Astfel, nu poate fi de acord cu critica formulată, din această perspectivă, de către autorul sesizării.

83. În ceea ce privește critica formulată cu privire la încălcarea principiului bicameralismului, ținând cont de jurisprudența instanței de contencios constituțional în materie și pornind de la premisa că legea este, cu aportul specific al fiecărei Camere, opera întregului Parlament, analizând comparativ conținutul normativ al legii criticate adoptat în prima Cameră sesizată (Senatul), respectiv în Camera decizională (Camera Deputaților), constată că modificările aduse nu se circumscriu criteriilor esențiale stabilite de Curtea Constituțională pentru determinarea cazurilor în care prin procedura legislativă se încalcă principiul bicameralismului, respectiv, pe de o parte, existența unor deosebiri majore de conținut juridic între formele adoptate de cele două Camere ale Parlamentului și, pe de altă parte, existența unei configurații semnificativ diferite între formele adoptate de cele două Camere ale Parlamentului.

84. Cu referire la criticile de neconstituționalitate intrinsecă, arată că nu se poate reține caracterul individual al legii examinate, deoarece, cu privire la acest aspect, în jurisprudența sa, Curtea Constituțională s-a mai pronunțat, apreciind că este dreptul legiuitorului de a reglementa anumite domenii particulare într-un mod diferit de cel utilizat în cadrul reglementării cu caracter general. Respectarea procedurii penale în toate fazele procesului penal, fără a se încălca drepturi și libertăți, este de esență

funcționării unui stat de drept. Respectarea independenței judecătorilor și procurorilor reprezintă o valoare esențială a sistemului judiciar. Astfel, Parlamentul este îndreptățit, ca reprezentant suprem al poporului român și unică autoritate legiuitoare, și obligat de mandatul său reprezentativ să ia atitudine în numele cetățenilor ale căror drepturi și libertăți au fost încălcate pentru rezolvarea unei probleme sociale grave, care pot pune sub semnul întrebării caracterul democratic al statului român și încrederea cetățenilor în actul de justiție. Având în vedere aceste considerații, precum și prevederile art.24 alin.(5) din Legea nr.182/2002 privind protecția informațiilor clasificate, cu modificările și completările ulterioare, potrivit cărora se interzice clasificarea ca secrete de stat a informațiilor, datelor sau documentelor în scopul ascunderii încălcărilor legii, erorilor administrative, limitării accesului la informațiile de interes public, restrângerii ilegale a exercițiului unor drepturi ale vreunei persoane sau lezării altor interese legitime, susține că nu s-a încălcat principiul separației și echilibrului puterilor în stat. Totodată, nu este de acord cu susținerea potrivit căreia Parlamentul ar fi trebuit să solicite emitentului - Consiliul Suprem de Apărare a Țării - un punct de vedere cu privire la legea dedusă controlului de constituționalitate. Astfel, art.4 din Legea nr.415/2002 privind organizarea și funcționarea Consiliului Suprem de Apărare a Țării, cu modificările ulterioare, nu reglementează printre atribuțiile Consiliului Suprem de Apărare a Țării și pe cea de a emite puncte de vedere.

85. În ceea ce privește critica formulată cu privire la pretinsa încălcare a dispozițiilor art.1 alin.(5) din Constituție, în componenta sa referitoare la calitatea legii, contrar opiniei autorului, Curtea Constituțională, prin jurisprudența sa, precum și jurisprudența constantă a Curții Europene a Drepturilor Omului (Hotărârea din 5 ianuarie 2000, pronunțată în *Cauza Beyeler contra Italiei*, Hotărârea din 23 noiembrie 2000, pronunțată în *Cauza ex-regele Greciei și alții contra Greciei* și Hotărârea din 8 iulie 2008, pronunțată în *Cauza Fener Rum Patrikligi contra Turciei*) au statuat că principiul legalității presupune existența unor norme de drept intern suficient de accesibile, precise și previzibile în aplicarea lor, conducând la caracterul de *lex certa* al normei (a se vedea, în acest sens, spre exemplu, Decizia Curții Constituționale nr.189 din 2 martie 2006, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.307

din 5 aprilie 2006, sau Decizia Curții Constituționale nr.26 din 18 ianuarie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.116 din 15 februarie 2012). În același sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat că legea trebuie, într-adevăr, să fie accesibilă justițiabilului și previzibilă în ceea ce privește efectele sale. Pentru ca legea să satisfacă cerința de previzibilitate, ea trebuie să precizeze cu suficientă claritate întinderea și modalitățile de exercitare a puterii de apreciere a autorităților în domeniul respectiv, ținând cont de scopul legitim urmărit, pentru a oferi persoanei o protecție adecvată împotriva arbitrariului. Întrucât, Constituția României nu definește noțiunea de „toate documentele care conțin informații clasificate având ca temei sau sunt încheiate în conformitate ori în baza Hotărârii Consiliului Suprem de Apărare a Țării”, rămâne, potrivit jurisprudenței Curții Constituționale, ca împrejurările și încadrarea juridică a acestora să fie în sarcina exclusivă a judecătorului, acesta să interpreteze și să aplice legea.

86. Totodată, referitor la criticile formulate cu privire la previzibilitate, menționează practica Curții Europene a Drepturilor Omului în *Cauza Hertel contra Elveției*, unde se precizează că legea nu trebuie neapărat să fie însoțită de certitudini absolute. Certitudinea, chiar dacă este de dorit, este dublată uneori de o rigiditate excesivă, or, dreptul trebuie să știe să se adapteze schimbărilor de situație. Există multe legi care prevăd, prin forța lucrurilor, formule mai mult sau mai puțin vagi, a căror interpretare depinde de practică. Și în *Cauza Wingrove contra Marii Britanii*, Curtea a decis că legea internă pertinentă, care înglobează atât dreptul scris, cât și pe cel nescris, trebuie să fie formulată cu o precizie suficientă, să prevadă într-o măsură rezonabilă, în circumstanțele speței, consecințele care pot rezulta dintr-un act determinat. Așa fiind, o lege care atribuie o putere de apreciere nu contravine acestei exigențe. Or, ținând cont de aceste considerente precitate și raportându-se la intenția legiuitorului, așa cum reiese în mod explicit și din expunerea de motive, reține că „protocoalele au dus la grave abuzuri și la încălcarea unor drepturi constituționale ale persoanelor aflate în urmărire penală/inculpate în procese penale. Nu puțini cetățeni au fost condamnați penal în baza unor probe culese și administrate potrivit acestor protocoale secrete. Neavând acces la materialul probator, adunat de procuror prin înregistrări secrete efectuate ilegal de organele de cercetare penală speciale

(aparținând S.R.I.), persoanele inculpate nu s-au putut apăra în fața judecătorilor și nu au avut parte de un proces echitabil. În acest fel, li s-au încălcat drepturi recunoscute de Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și consacrate prin jurisprudența C.E.D.O.” Așadar, în considerarea celor precizate, apreciază că legea este suficient de precisă și clară pentru a se observa cu ușurință intenția legiuitorului.

87. Totodată, arată că nu poate fi de acord cu autorul sesizării nici în privința criticilor formulate cu privire la dispozițiile art.5 din legea criticată, în sensul că se reglementează un nou caz de revizuire a hotărârilor penale definitive, suplimentar celor deja prevăzute de Codul de procedură penală, și, prin aceasta, afectează principiul securității raporturilor juridice. Arată că, fără niciun echivoc, se poate observa că art.5 din legea criticată nu aduce atingere organizării și funcționării instanțelor judecătorești sau a Ministerului Public, ci face doar o trimitere la dispozițiile art.456 alin.(1) din Legea nr.135/2010 privind Codul de procedură penală, cu modificările și completările ulterioare, în contextul în care probele în baza cărora s-au emis hotărâri judecătorești de condamnare au fost administrate potrivit protocoalelor secrete. Neavând acces la materialul probator adunat de procuror prin înregistrări secrete efectuate ilegal, persoanele inculpate nu s-au putut apăra în fața judecătorilor și nu au avut parte de un proces echitabil. Astfel, prin raportare la încălcarea procedurilor penale în diferitele faze ale procesului penal, prin încălcarea drepturilor și libertăților celor cercetați sau judecați penal, prin încălcarea dreptului la apărare și la respectarea vieții private se ajunge, inevitabil, la erori judiciare. În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a reținut, în *Cauza Ryabik împotriva Rusiei*, că tocmai respectarea principiului certitudinii juridice impune corectarea erorilor judiciare și, ca atare, revizuirea hotărârilor judecătorești definitive.

88. În fine, arată că nu poate fi de acord cu autorul sesizării nici în privința criticilor potrivit cărora art.5 din lege aduce atingere principiului neretroactivității. Legea criticată nu aduce atingere principiului neretroactivității legii consacrat în art.15 alin.(2) din Constituție, potrivit căruia legea dispune numai pentru viitor, cu excepția legii penale sau contravenționale mai favorabile. Potrivit legii criticate, toate efectele sale se produc pentru viitor, începând cu intrarea sa în vigoare. De aceea, nu

se poate pretinde ca, respectând legile în vigoare și acționând în spiritul lor, cetățenii să aibă în vedere eventuale reglementări viitoare (în acest sens, a se vedea Decizia Curții Constituționale nr.308 din 28 martie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.309 din 9 mai 2012).

89. Președintele Senatului și Guvernul nu au transmis Curții Constituționale punctele lor de vedere asupra obiecției de neconstituționalitate.

90. La Dosarele nr.1843A/2018, respectiv nr.1844A/2018 au fost depuse cereri de intervenție semnate de Eugeniu Dragoș Petria.

91. Curtea, la termenul de judecată din 19 decembrie 2018, a amânat dezbaterile pentru data de 16 ianuarie 2019 și apoi pentru data de 30 ianuarie 2019, când a pronunțat prezenta decizie.

CURTEA,

examinând obiecțiile de neconstituționalitate, punctele de vedere ale Președintelui Senatului și Președintelui Camerei Deputaților (în Dosarele nr.1843A/2018 și nr.1844D/2018), punctul de vedere al Președintelui Camerei Deputaților (în Dosarul nr.2130A/2018), rapoartele întocmite de judecătorul-raportor, dispozițiile legii criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr.47/1992, reține următoarele:

92. În vederea soluționării prezentelor sesizări, Curtea procedează, mai întâi, la verificarea admisibilității acestora. Potrivit art.15 alin.(1) din Legea nr.47/1992, *„Curtea Constituțională se pronunță asupra constituționalității legilor înainte de promulgarea acestora, la sesizarea Președintelui României, a unuia dintre președinții celor două Camere, a Guvernului, a Înaltei Curți de Casație și Justiție, a Avocatului Poporului, a unui număr de cel puțin 50 de deputați sau de cel puțin 25 de senatori.”* Verificarea îndeplinirii condițiilor de admisibilitate a obiecției de neconstituționalitate, prevăzute de art.146 lit.a) teza întâi din Constituție și de art.15 alin.(2) din Legea nr.47/1992, trebuie realizată sub aspectul titularului dreptului de sesizare, al termenului în care acesta este îndrituit să sesizeze instanța constituțională, precum și al obiectului controlului de constituționalitate (a se vedea, în acest sens, Decizia nr.334 din 10 mai 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.455 din 31 mai 2018, par.27).

93. Astfel, în privința dreptului de a sesiza Curtea Constituțională pentru exercitarea controlului *a priori*, Curtea observă că sesizările au fost formulate de către titularii ai dreptului de sesiză prevăzuți expres de art.146 lit.a) din Constituție și de art.15 din Legea nr.47/1992, și anume Înalta Curte de Casație și Justiție, constituită în Secții Unite, în Dosarul nr.1843A/2018, un număr de 30 de senatori, în Dosarul nr.1844A/2018, și Președintele României, în Dosarul nr.2130A/2018.

94. Sub aspectul termenului în care titularul este îndrituit să sesizeze instanța constituțională, Curtea observă că Legea privind declasificarea unor documente a fost adoptată, în procedură de urgență, de Camera Deputaților, Cameră decizională, la data de 14 noiembrie 2018, a fost depusă la secretarul general, pentru exercitarea dreptului de sesizare asupra constituționalității sale, la data de 19 noiembrie 2018, și a fost trimisă Președintelui României, pentru promulgare, la data de 21 noiembrie 2018. Sesizările formulate de Înalta Curte de Casație și Justiție, constituită în Secții Unite, și, respectiv, de un număr de 30 de senatori aparținând grupurilor parlamentare ale Partidului Național Liberal și Uniunii Salvați România au fost înregistrate la Curtea Constituțională în data de 20 noiembrie 2018. Curtea constată, așadar, că, în Dosarele nr.1843A/2018, respectiv nr.1844A/2018 obiecția a fost formulată în interiorul termenului de 2 zile prevăzut de art.15 alin.(2) din Legea nr.47/1992, aspect ce se încadrează în prima ipoteză din paragraful 70 al Deciziei nr.67 din 21 februarie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.223 din 13 martie 2018. În Dosarul nr.2130A/2018, Curtea constată că sesizarea a fost formulată de Președintele României, la data de 7 decembrie 2018, în interiorul termenului de 20 de zile de la primirea legii adoptate, termen prevăzut de art.77 alin.(1) din Constituție pentru promulgarea legii (a se vedea, în acest sens, Decizia nr.67 din 21 februarie 2018, precitată, par.70).

95. În ceea ce privește obiectul sesizărilor de neconstituționalitate, Curtea constată că obiecțiile de neconstituționalitate vizează o lege adoptată de Parlament și trimisă spre promulgare, care nu a fost publicată în Monitorul Oficial al României și deci nu este în vigoare.

96. Prin urmare, Curtea constată că a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art.146 lit.a) din Constituție și ale art.1, art.10, art.15, art.16 și

art.18 din Legea nr.47/1992, să se pronunțe asupra constituționalității legii criticate, obiect al sesizărilor de neconstituționalitate.

97. Cu privire la cererile de intervenție depuse de domnul Eugeniu Dragoș Petria, plenul Curții reține că, potrivit prevederilor cuprinse la art.146 lit.a) din Constituție, precum și la art.1, art.10, art.15 și art.18 din Legea nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată, instanța constituțională este competentă să soluționeze obiecția de neconstituționalitate pe baza sesizării, a documentelor și a punctelor de vedere primite, fără a putea lua în considerare cererile de intervenție, motiv pentru care cererile mai sus menționate sunt inadmisibile [a se vedea, în acest sens, Decizia nr.45 din 30 ianuarie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.199 din 5 martie 2018, par.74, și Decizia nr.61 din 13 februarie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.204 din 6 martie 2018, par.64 lit.b)].

98. Actul de sesizare în Dosarul Curții Constituționale nr.1843A/2018 are ca obiect al criticilor de neconstituționalitate dispozițiile art.4 și art.5 din Legea privind declasificarea unor documente.

99. Actul de sesizare în Dosarul Curții Constituționale nr.1844A/2018 are ca obiect al criticilor de neconstituționalitate atât Legea privind declasificarea unor documente, în ansamblul său, cât și, punctual, dispozițiile art.1, art.2, art.3 alin.(1), art.4 și art.5 ale acestei legi.

100. Actul de sesizare în Dosarul Curții Constituționale nr.2130A/2018 are ca obiect al criticilor de neconstituționalitate dispozițiile Legii privind declasificarea unor documente, în ansamblul său, precum și, în special, dispozițiile art.1 alin.(1) și alin.(4), art.2, art.3 alin.(1), art.4, art.5 și art.6 din aceasta.

101. Având în vedere faptul că obiectul celor trei sesizări îl constituie dispoziții ale Legii privind declasificarea unor documente, pentru o bună administrare a actului de justiție constituțională, în temeiul art.139 din Codul de procedură civilă, coroborat cu art.14 din Legea nr.47/1992, Curtea dispune, din oficiu, conexarea celor trei cauze, respectiv a Dosarelor nr.1844A/2018 și nr.2130A/2018 la Dosarul nr.1843A/2018, care a fost primul înregistrat, urmând ca instanța constituțională să pronunțe o singură decizie prin care să efectueze controlul de constituționalitate *a priori* asupra

dispozițiilor Legii privind declasificarea unor documente, în ansamblul său, precum și, în special, a dispozițiilor art.1 alin.(1), alin.(3) și alin.(4), art.2, art.3 alin.(1), art.4, art.5 și art.6 din aceasta.

102. **Obiectul controlului de constituționalitate** îl constituie, în urma conexării celor trei cauze, Legea privind declasificarea unor documente, în ansamblul său, precum și, în special, dispozițiile art.1 alin.(1), alin.(3) și alin.(4), art.2, art.3 alin.(1), art.4, art.5 și art.6 din aceasta. Dispozițiile criticate, în mod punctual, au următorul conținut: „**Art.1.** – (1) *Prin derogare de la prevederile art.24 din Legea nr.182/2002 privind protecția informațiilor clasificate, cu modificările și completările ulterioare, se declasifică Hotărârea Consiliului Suprem de Apărare a Țării nr.17/2005 privind combaterea corupției, fraudei și spălării banilor, precum și toate documentele care conțin informații clasificate având ca temei sau sunt încheiate în conformitate ori în baza Hotărârii Consiliului Suprem de Apărare a Țării nr.17/2005 privind combaterea corupției, fraudei și spălării banilor. [...]* (3) *De la intrarea în vigoare a prezentei legi se desecretizează toate planurile de cooperare realizate de Direcția Națională Anticorupție și Serviciul Român de Informații în baza art.15 din Protocolul de cooperare dintre Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și Serviciul Român de Informații pentru îndeplinirea sarcinilor ce le revin în domeniul securității naționale nr.003064 din 4 februarie 2009.* (4) *De la data intrării în vigoare a prezentei legi se desecretizează toate protocoalele și/sau acordurile de colaborare și cooperare încheiate între instituțiile statului român, Serviciul Român de Informații, Direcția Națională Anticorupție, Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism, Consiliul Superior al Magistraturii și Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.*

Art.2. – *Începând cu data intrării în vigoare a prezentei legi, încetează efectele juridice ale documentelor prevăzute la art.1.*

Art.3. – (1) *Documentele prevăzute la art.1 sunt centralizate de Comisia comună permanentă a Camerei Deputaților și Senatului pentru exercitarea controlului parlamentar asupra activității Serviciului Român de Informații și pot fi consultate de persoanele interesate la sediul acesteia. Acest drept se exercită la*

cerere și constă în studierea nemijlocită a documentelor și eliberarea de copii de pe acestea. [...]

Art.4. – *Persoanele care se consideră vătămate într-un drept ori într-un interes legitim de efectele produse de documentele prevăzute la art.1 au posibilitatea, în termen de 3 ani de la intrarea în vigoare a prezentei legi, să se adreseze instanțelor competente pentru constatarea încălcării drepturilor și libertăților fundamentale și repararea prejudiciului suferit.*

Art.5. – *Cauzele în care au fost pronunțate hotărâri definitive și în care au fost administrate probe prin mijloace tehnice speciale în perioada de existență a documentelor prevăzute la art.1 și până la intrarea în vigoare a prezentei legi, sunt supuse revizuirii. Competența revine primei instanțe care a soluționat fondul cauzei.*

Art.6. – *Lucrătorii din Serviciul Român de Informații, precum și cei din toate instituțiile emitente, care pun la dispoziția conducerii instituțiilor din care fac parte, la solicitarea Comisiei comune permanente a Camerei Deputaților și Senatului pentru exercitarea controlului parlamentar asupra activității Serviciului Român de Informații documente și declarații care au ca temei Hotărârea nr.17/2005 a Consiliului Suprem de Apărare a Țării, nu răspund penal, disciplinar, administrativ sau financiar pentru acțiunile întreprinse în acest sens. ”*

103. Înalta Curte de Casație și Justiție, constituită în Secții Unite, susține că prevederile art.4 și art.5 din Legea privind declasificarea unor documente contravin dispozițiilor art.1 alin.(5) din Constituție, în componenta sa referitoare la calitatea legii, precum și cu referire la principiul securității raporturilor juridice.

104. În susținerea sesizării formulate, senatorii aparținând grupurilor parlamentare ale Partidului Național Liberal și Uniunii Salvați România consideră că Legea privind declasificarea unor documente, în ansamblu, contravine dispozițiilor constituționale ale art.52 alin.(2) potrivit cărora condițiile și limitele exercitării dreptului persoanei vătămate de o autoritate publică se stabilesc prin lege organică, art.73 alin.(3) literele e), h), j), k) și l) potrivit cărora prin lege organică se reglementează organizarea Guvernului și a Consiliului Suprem de Apărare a Țării; infracțiunile, pedepsele și regimul executării acestora; statutul funcționarilor publici; contenciosul administrativ; organizarea și funcționarea Consiliului Superior al

Magistraturii, a instanțelor judecătorești, a Ministerului Public și a Curții de Conturi, art.76 alin.(1), conform căruia legile organice se adoptă cu votul majorității membrilor fiecărei Camere, și art.118 alin.(2), potrivit căruia statutul cadrelor militare se stabilește prin lege organică. Totodată, susțin că prevederile art.1 din lege sunt contrare dispozițiilor constituționale ale art.1 alin.(4) și alin.(5) raportat la art.52 și art.62, art.16 alin.(1) și alin.(2), art.61 alin.(1), art.119, art.126 alin.(1) și alin.(6), art.132 alin.(1) și art.147 alin.(4), prevederile art.2 din lege contravin dispozițiilor constituționale ale art.1 alin.(4) și alin.(5) raportat la art.52 și art.126 alin.(6), art.61 și art.119, prevederile art.3 alin.(1) din lege încalcă dispozițiile constituționale ale art.1 alin.(3), art.31 alin.(3), art.61, art.64 alin.(4), art.119, art.126 alin.(1) și art.132 alin.(1), prevederile art.4 din lege sunt contrare dispozițiilor constituționale ale art.1 alin.(5) raportat la art.52 și art.126 alin.(6), iar prevederile art.5 din lege contravin dispozițiilor constituționale ale art.1 alin.(5) și art.15 alin.(2).

105. Președintele României susține că Legea privind declasificarea unor documente, în ansamblu, este contrară dispozițiilor constituționale ale art.52 alin.(1) și alin.(2) relativ la dreptul persoanei vătămate de o autoritate publică, art.61 alin.(2) referitor la structura Parlamentului, art.73 alin.(3) lit.k) potrivit căruia prin lege organică se reglementează contenciosul administrativ, art.75 alin.(1), alin.(4) și alin.(5) privind sesizarea Camerelor, art.76 alin.(1) privind adoptarea legilor organice, art.118 alin.(2) cu referire la statutul cadrelor militare. De asemenea, susține că prevederile art.1 din lege încalcă dispozițiile constituționale ale art.1 alin.(4), art.1 alin.(5), art.61 alin.(1), art.73 alin.(4), art.119 și art.147 alin.(4), prevederile art.1 alin.(1) coroborate cu alin.(4) din lege aduc atingere dispozițiilor constituționale ale art.1 alin.(3) și alin.(5), prevederile art.2 din lege sunt contrare dispozițiilor art.1 alin.(4) prin raportare la art.52 și art.126 alin.(6) din Legea fundamentală, prevederile art.3 din lege încalcă dispozițiile constituționale ale art.1 alin.(4) și alin.(5), art.31 alin.(1), art.124 alin.(2) și art.132 alin.(1) din Constituție, prevederile art.4 din lege contravin dispozițiilor constituționale ale art.1 alin.(4) și alin.(5), art.52 alin.(1), art.124 alin.(1) și alin.(2) și art.126 alin.(6), prevederile art.5 din lege încalcă art.1 alin.(4) și alin.(5), art.15 alin.(2) și art.147 alin.(4) din

Constituție și dispozițiile art.6 din lege sunt contrare prevederilor art.1 alin.(5) din Constituție.

106. Parcursul legislativ al legii examinate. Proiectul de Lege privind declasificarea unor documente a fost inițiat de un număr de doi deputați ai Partidului Social Democrat (PSD) și un senator al Partidului Alianța Liberalilor și Democraților (ALDE) și înaintat Senatului, în calitate de primă Cameră sesizată, la data de 4 septembrie 2018. Consiliul Legislativ a avizat favorabil propunerea legislativă, cu observații și propuneri, conform avizului nr.792 din 6 august 2018, reținând că, prin conținutul și obiectul reglementării, propunerea legislativă face parte din categoria legilor ordinare, iar, în aplicarea prevederilor art.75 alin.(1) din Constituție, prima cameră sesizată este Senatul. În data de 19 septembrie 2018, Guvernul a trimis punctul său de vedere în care precizează că „Parlamentul va decide asupra oportunității adoptării acestei inițiative legislative”, formulând, totodată, observații. În data de 22 octombrie 2018, proiectul de lege a fost adoptat de Senat, cu respectarea prevederilor art.76 alin.(2) din Constituție, și înaintat spre Camera decizională. Biroul permanent al Camerei Deputaților a trimis proiectul de lege, pentru raport, Comisiei juridice, de disciplină și imunități și Comisiei pentru apărare, ordine publică și siguranță națională și, pentru aviz, Comisiei pentru drepturile omului, culte și problemele minorităților naționale și Comisiei comune permanente a Camerei Deputaților și Senatului pentru exercitarea controlului parlamentar asupra activității Serviciului Român de Informații. Comisia comună permanentă a Camerei Deputaților și Senatului pentru exercitarea controlului parlamentar asupra activității Serviciului Român de Informații a transmis aviz favorabil în data de 29 octombrie 2018. Totodată, prin Raportul comun din data de 30 octombrie 2018, Comisia juridică, de disciplină și imunități și Comisia pentru apărare, ordine publică și siguranță națională au hotărât, cu majoritate de voturi, să propună plenului Camerei Deputaților adoptarea Proiectului de Lege privind declasificarea unor documente, cu amendamente, reținând că, în raport cu obiectul și conținutul său, inițiativa legislativă face parte din categoria legilor ordinare. Comisia pentru drepturile omului, culte și problemele minorităților naționale a avizat favorabil proiectul de lege, în data de 31 octombrie 2018, reținând că acesta face parte din categoria legilor ordinare. În data

de 14 noiembrie 2018, Camera Deputaților a adoptat Legea privind declasificarea unor documente, a depus-o la secretarul general în vederea exercitării dreptului de sesizare asupra constituționalității legii, în data de 19 noiembrie 2018, și a trimis-o spre promulgare Președintelui României în data de 21 noiembrie 2018. În termenul legal, Înalta Curte de Casație și Justiție, constituită în Secții Unite, un număr de 30 de senatori aparținând grupurilor parlamentare ale Partidului Național Liberal și Uniunii Salvați România și Președintele României au formulat prezentele obiecții de neconstituționalitate.

107. **Analiza criticilor de neconstituționalitate.** Curtea reține că, în Dosarul nr.2130A/2018, sunt formulate critici de neconstituționalitate extrinsecă ce privesc încălcarea dispozițiilor art.61 alin.(2) și art.75 alin.(1) din Constituție referitoare la principiul bicameralismului. Totodată, în Dosarele Curții nr.1844A/2018 și nr.2130A/2018, autorii obiecțiilor susțin că legea examinată este contrară dispozițiilor constituționale referitoare la adoptarea de legi cu caracter organic.

108. De asemenea, Curtea reține că în Dosarele nr.1844A/2018, respectiv nr.2130A/2018 sunt formulate critici de neconstituționalitate intrinsecă vizând dispoziții ale Legii privind declasificarea unor documente și care privesc, printre altele, caracterul individual al legii examinate, încălcarea principiului separației și echilibrului puterilor în stat, a dispozițiilor art.61 alin.(1) privind rolul Parlamentului, încălcarea art.119 privind Consiliul Suprem de Apărare a Țării și art.126 alin.(1) și alin.(6) relativ la instanțele judecătorești. Susținerile autorilor sesizărilor au fost reținute, pe larg, în paragrafele 33-51, respectiv 70-77 ale prezentei decizii. Curtea constată însă că motivele de neconstituționalitate referitoare la caracterul individual al legii examinate, respectiv încălcarea principiului separației și echilibrului puterilor în stat privesc legea, în ansamblul său, iar nu doar dispozițiile expres precizate de către autorii sesizărilor.

109. Totodată, autorii sesizărilor formulează alte motive de neconstituționalitate intrinsecă, în mod punctual, vizând dispoziții ale legii examinate. Acestea din urmă privesc dispozițiile art.1 alin.(1), alin.(3) și alin.(4), art.2, art.3 alin.(1), art.4, art.5 și art.6 din legea examinată, motivele de neconstituționalitate formulate având în vedere cerințele de claritate a normei, în

acest sens fiind reținut caracterul general, imprecis, lacunar, neclar al sintagmei „toate documentele care conțin informații clasificate având ca temei sau sunt încheiate în conformitate ori în baza Hotărârii Consiliului Suprem de Apărare a Țării nr.17/2005 privind combaterea corupției, fraudei și spălării banilor” [art.1 alin.(1) din lege], al expresiei „se desecretizează” [art.1 alin.(3) și alin.(4) din lege] și al formulării „Începând cu data intrării în vigoare a prezentei legi, încetează efectele juridice ale documentelor prevăzute la art.1.” [art.2 din lege]; faptul că art.1 alin.(4) din lege încalcă exigențele de claritate, precizie și predictibilitate, întrucât nu identifică documentele în privința cărora operează desecretizarea și între ce instituții s-au încheiat acestea; accesul public cu privire la informațiile de securitate națională, declassificate, care este de natură a aduce atingere dispozițiilor art.31 alin.(3) din Constituție [art.3 alin.(1) din lege]; caracterul neclar al dispozițiilor art.4 din lege, având în vedere lipsa precizărilor referitoare la instanța competentă, respectiv lipsa de precizie și previzibilitate a sintagmei „efectele produse de documente”; caracterul neclar al expresiei „mijloace tehnice speciale” și al sintagmei „perioada de existență a documentelor prevăzute la art.1”, redactarea defectuoasă a dispozițiilor art.5 din lege, din perspectiva reglementării unui nou caz de revizuire, cu consecința încălcării principiului securității raporturilor juridice și a principiului constituțional al neretroactivității [art.5 din lege]; caracterul neclar al sintagmei „declarații care au ca temei Hotărârea nr.17/2005 a Consiliului Suprem de Apărare a Țării” [art.6 din lege].

110. Față de criticile de neconstituționalitate extrinsecă și intrinsecă formulate, cu titlu prealabil, Curtea constată că este necesar să stabilească dacă Parlamentul, în calitate de legiuitor originar, avea competența funcțională de natură constituțională să adopte o lege în vederea declassificării unor documente, sens în care trebuie să se pronunțe cu privire la încălcarea art.1 alin.(4) din Constituție, care instituie principiul separației și echilibrului puterilor în stat în cadrul democrației constituționale. Examinarea unei atare critici de neconstituționalitate se impune a fi realizată de către instanța de control constituțional în mod prioritar, având în vedere caracterul dirimant al acesteia.

111. Potrivit susținerilor autorilor sesizărilor, adoptând Legea privind declasificarea unor documente, Parlamentul a legiferat o operațiune administrativă, care, conform Constituției, nu este în competența sa, prin aceasta subrogându-se în competența originară a Guvernului de a declasifica, prin hotărâre, informațiile clasificate, contrar dispozițiilor constituționale ale art.1 alin.(4). Cu alte cuvinte, critica formulată de autorii sesizării privește încălcarea principiului separației puterilor în stat, consacrat în art.1 alin.(4) din Legea fundamentală, din perspectiva imixtiunii legislativului în competența originară a puterii executive.

112. Cu privire la această critică, Curtea reține că, potrivit art.1 alin.(4) din Constituție, *„Statul se organizează potrivit principiului separației și echilibrului puterilor - legislativă, executivă și judecătorească - în cadrul democrației constituționale”*. Din acest principiu constituțional rezultă modul în care Legea fundamentală reglementează autoritățile publice și competențele ce revin acestora (Decizia nr.22 din 17 ianuarie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.160 din 9 martie 2012).

113. Totodată, în jurisprudența sa recentă (Decizia nr.685 din 7 noiembrie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.1021 din 29 noiembrie 2018, par.138-140), Curtea a reținut că art.1 alin.(4) din Constituție instituie principiul separației și echilibrului puterilor în stat în cadrul democrației constituționale, ceea ce presupune, pe de o parte, că niciuna dintre cele trei puteri nu poate interveni în activitatea celorlalte puteri, iar, pe de altă parte, presupune controlul prevăzut de lege asupra actelor emise de fiecare putere în parte (în același sens, Decizia nr.1.221 din 12 noiembrie 2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.804 din 2 decembrie 2008, Decizia nr.63 din 8 februarie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.145 din 27 februarie 2017, par.87). Astfel, cum nici administrației nu îi este permis să cenzureze o hotărâre judecătorească (a se vedea Decizia nr.233 din 5 iunie 2003, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.537 din 25 iulie 2003) sau legiuitorului să cenzureze o hotărâre judecătorească (a se vedea Decizia nr.333 din 3 decembrie 2002, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.95 din 17 februarie 2003), nici instanțelor judecătorești nu le este permis să instituie/modifice/completeze/abroge norme de reglementare primară.

De asemenea, instanțelor judecătorești nu le este permis să realizeze controlul de constituționalitate (Decizia nr.838 din 27 mai 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.461 din 3 iulie 2009), să nesocotească deciziile Curții Constituționale (Decizia nr.1.222 din 12 noiembrie 2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.864 din 22 decembrie 2008, Decizia nr.206 din 29 aprilie 2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.350 din 13 iunie 2013, și Decizia nr.454 din 4 iulie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.836 din 1 octombrie 2018) ori să verifice oportunitatea emiterii actelor legislative/administrative (Decizia nr.68 din 27 februarie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.181 din 14 martie 2017, și Decizia nr.757 din 23 noiembrie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.33 din 15 ianuarie 2018).

114. Prevederile art.61 alin.(1) teza a doua din Constituție conferă Parlamentului calitatea de unică autoritate legiuitoare a țării, iar, în virtutea acestui monopol legislativ, Parlamentul este singura autoritate publică ce adoptă legi. Conceptul de „lege” se definește prin raportare la două criterii: cel formal sau organic și cel material. Potrivit primului criteriu, legea se caracterizează ca fiind un act al autorității legiuitoare, ea identificându-se prin organul chemat să o adopte și prin procedura ce trebuie respectată în acest scop. Această concluzie rezultă din coroborarea dispozițiilor art.61 alin.(1) teza a doua din Constituție cu prevederile art.67, art.76, art.77 și art.78, potrivit cărora Camera Deputaților și Senatul adoptă legi care sunt supuse promulgării de către Președintele României și care intră în vigoare la trei zile după publicarea lor în Monitorul Oficial al României, Partea I, dacă în conținutul lor nu este prevăzută o altă dată ulterioară. Criteriul material are în vedere conținutul reglementării, definindu-se în considerarea obiectului normei, respectiv a naturii relațiilor sociale reglementate, sub acest aspect Parlamentul având plenitudine de legiferare (Decizia nr.63 din 8 februarie 2017, par.88, și Decizia nr.68 din 27 februarie 2018, par.73). Totodată, prin Decizia nr.838 din 27 mai 2009, Curtea a statuat că „în ceea ce privește puterea legislativă, în temeiul art.61 alin.(1) din Constituție, *«Parlamentul este organul reprezentativ suprem al poporului român și unica autoritate legiuitoare a țării»*. Pe lângă monopolul legislativ al Parlamentului,

Constituția, în art.115, consacră delegarea legislativă, în virtutea căreia Guvernul poate emite ordonanțe simple sau de urgență. Astfel, transferul unor atribuții legislative către autoritatea executivă se realizează printr-un act de voință a Parlamentului ori, pe cale constituțională, în situații extraordinare, și numai sub control parlamentar.”

115. Având în vedere cele de mai sus, Curtea observă că obiectul de reglementare al legii examinate îl constituie declassificarea de drept, fără procedură – „*prin derogare de la prevederile art.24 din Legea nr.182/2002 privind protecția informațiilor clasificate, cu modificările și completările ulterioare*” – a Hotărârii Consiliului Suprem de Apărare a Țării nr.17/2005 privind combaterea corupției, fraudei și spălării banilor, precum și a tuturor documentelor care conțin informații clasificate având ca temei sau care sunt încheiate în conformitate cu ori în baza acestei hotărâri, precum și desecretizarea tuturor planurilor de cooperare realizate de Direcția Națională Anticorupție și Serviciul Român de Informații în baza art.15 din Protocolul de cooperare dintre Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și Serviciul Român de Informații pentru îndeplinirea sarcinilor ce le revin în domeniul securității naționale nr.003064 din 4 februarie 2009 și a tuturor protocoalelor și/sau acordurilor de colaborare și cooperare încheiate între instituțiile statului român, Serviciul Român de Informații, Direcția Națională Anticorupție, Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism, Consiliul Superior al Magistraturii și Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție [art.1 din lege].

116. Curtea reține că norma precitată constituie o derogare de la cadrul general în materia informațiilor clasificate din clasa secrete de stat, respectiv de la Legea nr.182/2002 privind protecția informațiilor clasificate, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.248 din 12 aprilie 2002, cu modificările și completările ulterioare, și Standardele naționale de protecție a informațiilor clasificate în România, aprobate prin Hotărârea a Guvernului nr.585/2002, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.485 din 5 iulie 2002.

117. Cu referire la procedeul legislativ al derogării, Curtea reține că, potrivit art.15 alin.(3) din Legea nr.24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru

elaborarea actelor normative, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.260 din 21 aprilie 2010, cu modificările și completările ulterioare, *„Reglementarea este derogatorie dacă soluțiile legislative referitoare la o situație anume determinată cuprind norme diferite în raport cu reglementarea-cadru în materie, aceasta din urmă păstrându-și caracterul său general obligatoriu pentru toate celelalte cazuri”*.

118. Din această perspectivă, Curtea urmează a analiza în continuare prevederile reglementării-cadru în materia protecției informațiilor clasificate, respectiv Legea nr.182/2002 și Standardele naționale de protecție a informațiilor clasificate în România.

119. În aceste condiții, Curtea observă că scopul Legii nr.182/2002 îl constituie, potrivit art.1, protecția informațiilor clasificate și a surselor confidențiale ce asigură acest tip de informații, prin instituirea sistemului național de protecție a informațiilor. Potrivit expunerii de motive la Legea privind protecția informațiilor clasificate, *„prin proiectul Legii privind protecția informațiilor clasificate se are în vedere constituirea sistemului național de apărare a secretului de stat și a secretului de serviciu, ca parte componentă a activității de realizare a securității și siguranței naționale”*. Protecția informațiilor clasificate vizează, printre altele, protecția juridică și protecția prin măsuri procedurale [art.19 lit.a) și lit.b) din Legea nr.182/2002], în condițiile în care prin *„protecția juridică”* se înțelege ansamblul normelor constituționale și al celorlalte dispoziții legale în vigoare, care reglementează protejarea informațiilor clasificate, iar *„protecția prin măsuri procedurale”* se definește ca fiind ansamblul reglementărilor prin care emitenții și deținătorii de informații clasificate stabilesc măsurile interne de lucru și de ordine interioară destinate realizării protecției informațiilor [art.15 lit.g) și lit.h) din Legea nr.182/2002].

120. *„Informațiile clasificate”* sunt informațiile, datele, documentele de interes pentru securitatea națională, care, datorită nivelurilor de importanță și consecințelor care s-ar produce ca urmare a dezvăluirii sau diseminării neautorizate, trebuie să fie protejate [art.15 lit.b) din Legea nr.182/2002], în timp ce *„informațiile secrete de stat”* sunt informațiile care privesc securitatea națională, prin a căror divulgare se

pot prejudicia siguranța națională și apărarea țării [art.15 lit.d) din Legea nr.182/2002 și art.4 din Standardele naționale de protecție a informațiilor clasificate în România].

121. Nivelurile de secretizare se atribuie informațiilor clasificate din clasa secrete de stat și sunt: strict secret de importanță deosebită - informațiile a căror divulgare neautorizată este de natură să producă daune de o gravitate excepțională securității naționale; strict secrete - informațiile a căror divulgare neautorizată este de natură să producă daune grave securității naționale; secrete - informațiile a căror divulgare neautorizată este de natură să producă daune securității naționale [art.15 lit.f) din Legea nr.182/2002]. Totodată, Curtea observă că *„sunt împuterniciți să atribuie unul dintre nivelurile de secretizare a informațiilor cu prilejul elaborării lor: [...] 3. membrii Consiliului Suprem de Apărare a Țării [...] 5. membrii Guvernului și secretarul general al Guvernului”* [art.19 lit.a) pct.3 și pct.5 din Legea nr.182/2002], iar, în categoria informațiilor secrete de stat sunt cuprinse informațiile enumerate la art.17 lit.a)-n) din Legea nr.182/2002. *„Clasificarea informațiilor”* este operațiunea de încadrare a informațiilor într-o clasă și într-un nivel de secretizare [art.3 din Standardele naționale de protecție a informațiilor clasificate în România].

122. Curtea reține că, potrivit art.21 din Legea nr.182/2002, în subordinea Guvernului se organizează Oficiul Registrului Național al Informațiilor Secrete de Stat, registru care organizează evidența listelor și a informațiilor din această categorie și a termenelor de menținere în nivelurile de clasificare, a personalului verificat și avizat pentru lucrul cu informațiile secrete de stat, a registrelor de autorizări menționate la art.10 din lege. Totodată, potrivit art.22 din același act normativ și art.6 din Standardele naționale de protecție a informațiilor clasificate în România, autoritățile publice întocmesc liste proprii cuprinzând categoriile de informații secrete de stat în domeniile lor de activitate, care se aprobă și se actualizează prin hotărâre a Guvernului. Unitățile care gestionează informații clasificate au obligația să analizeze, ori de câte ori este necesar, listele informațiilor secrete de stat și, după caz, să prezinte Guvernului spre aprobare propuneri de

actualizare și completare a acestora, conform legii [art.9 din Standardele naționale de protecție a informațiilor clasificate în România].

123. Hotărârile Guvernului privind aprobarea listelor cuprinzând informațiile secrete de stat se comunică Serviciului Român de Informații, Serviciului de Informații Externe și, după caz, celorlalte structuri informative cărora le revin, potrivit legii, sarcini de organizare a măsurilor specializate de protecție.

124. Termenele de clasificare a informațiilor secrete de stat vor fi stabilite de emitent, în funcție de importanța acestora și de consecințele care s-ar produce ca urmare a dezvăluirii sau diseminării lor neautorizate, și pot fi prelungite prin hotărâre a Guvernului, pe baza unei motivații temeinice, la solicitarea conducătorilor unităților deținătoare de informații clasificate sau, după caz, a împuterniciților și funcționarilor superiori abilitați să atribuie nivelurile de secretizare [art.12 din Standardele naționale de protecție a informațiilor clasificate în România]. Prin hotărâre a Guvernului vor fi stabilite și regulile de identificare și marcarea, inscripționările și mențiunile obligatorii pe documentele secrete de stat, în funcție de nivelurile de secretizare, cerințele de evidență a numerelor de exemplare și a destinatarilor, termenele și regimul de păstrare, interdicțiile de reproducere și circulație [art.24 alin.(2) din Legea nr.182/2002], totodată, încadrarea informațiilor secrete de stat în unul dintre nivelurile prevăzute la art.15 lit.f) din lege, precum și normele privind măsurile minime de protecție în cadrul fiecărui nivel stabilindu-se tot prin hotărâre a Guvernului [art.24 alin.(3)].

125. Curtea observă, totodată, că informațiile vor fi clasificate numai în cazul în care se impune protecția acestora, iar nivelurile de secretizare și termenele de clasificare subzistă atât timp cât dezvăluirea sau diseminarea lor neautorizată ar putea prejudicia siguranța națională, apărarea țării, ordinea publică sau interesele persoanelor juridice de drept public sau privat [art.17 din Standardele naționale de protecție a informațiilor clasificate în România].

126. Potrivit art.20 din Legea nr.182/2002, orice persoană fizică sau juridică română poate face contestație la autoritățile care au clasificat informația respectivă, împotriva clasificării informațiilor, duratei pentru care acestea au fost clasificate, precum și împotriva modului în care s-a atribuit un nivel sau altul de secretizare.

Contestația va fi soluționată în condițiile legii contenciosului administrativ. Supraevaluarea sau subevaluarea nivelului de secretizare a informațiilor și a duratei pentru care au fost clasificate se pot contesta de către orice persoană fizică sau juridică română, în contencios administrativ [art.17 alin.(2) din Standardele naționale de protecție a informațiilor clasificate în România].

127. Cât privește procedura privind declasificarea informațiilor secrete de stat, Curtea reține că aceasta este reglementată în art.24 din Legea nr.182/2002, text de lege de la care actul normativ examinat derogă și care stabilește la alin.(4) că *„Informațiile clasificate potrivit art.15 lit.f) pot fi declasificate prin hotărâre a Guvernului, la solicitarea motivată a emitentului.”* [în același sens, art.19 din Standardele naționale de protecție a informațiilor clasificate în România]. De asemenea, art.24 alin.(10) din același act normativ prevede că *„Declasificarea ori trecerea la un nivel inferior de clasificare este realizată de persoanele sau autoritățile publice competente să aprobe clasificarea și nivelul de secretizare a informațiilor respective”,* în acest sens, art.20 alin.(2) din Standardele naționale de protecție a informațiilor clasificate în România stabilind că *„Declasificarea sau trecerea la un alt nivel de secretizare a informațiilor secrete de stat se realizează de împuterniciții și funcționarii superiori abilitați prin lege să atribuie niveluri de secretizare, cu avizul prealabil al instituțiilor care coordonează activitatea și controlul măsurilor privitoare la protecția informațiilor clasificate, potrivit competențelor materiale.”* Potrivit art.3 din Standardele naționale de protecție a informațiilor clasificate în România, *„declasificarea”* are semnificația de *„suprimarea mențiunilor de clasificare și scoaterea informației clasificate de sub incidența reglementărilor proiective prevăzute de lege”*.

128. În aceste condiții, în acord cu prevederile legale precitate, Curtea reține că procedura de declasificare implică atât scoaterea de sub protecția juridică a informației clasificate, prin hotărâre a Guvernului, în temeiul art.24 alin.(4) din Legea nr.182/2002, cât și o măsură procedurală, prin care emitenții/deținătorii de informații clasificate suprimă mențiunea de clasificare de pe suportul material care conține informația clasificată [art.24 alin.(10) din Legea nr.182/2002 și art.20

alin.(2) din Standardele naționale de protecție a informațiilor clasificate în România].

129. De asemenea, Curtea observă că, potrivit art.20 alin.(1) lit.a)-c) din Standardele naționale de protecție a informațiilor clasificate în România, informațiile se declassifică dacă: a) termenul de clasificare a expirat; b) dezvăluirea informațiilor nu mai poate prejudicia siguranța națională, apărarea țării, ordinea publică ori interesele persoanelor de drept public sau privat deținătoare; c) a fost atribuit de o persoană neîmputernicită prin lege. Totodată, Curtea reține că emitenții documentelor secrete de stat evaluează periodic necesitatea menținerii în nivelurile de secretizare acordate anterior și prezintă împuterniciților și funcționarilor superiori abilitați prin lege să atribuie niveluri de secretizare propuneri în consecință [art.20 alin.(3) din Standarde]. În același fel, emitentul unui document clasificat trebuie să precizeze dacă acesta poate fi declassificat ori trecut la un nivel inferior de secretizare, la o anumită dată sau la producerea unui anumit eveniment, iar, la schimbarea clasei sau nivelului de secretizare atribuit inițial unei informații, emitentul este obligat să încunoștințeze structura/funcționarul de securitate, care va face mențiunile necesare în registrele de evidență [art.21 și art.22 din Standarde]. Data și noua clasă sau noul nivel de secretizare vor fi marcate pe document deasupra sau sub vechea inscripție, care va fi anulată prin trasarea unei linii oblice. De asemenea, emitentul informațiilor declassificate ori trecute în alt nivel de clasificare se va asigura că gestionarii acestora sunt anunțați la timp, în scris, despre acest lucru. Totodată, Curtea observă că o situație specială în care intervine declassificarea este cea reglementată în art.23 din Standarde, respectiv situația informațiilor clasificate despre care s-a stabilit cu certitudine că sunt compromise sau iremediabil pierdute și care vor fi declassificate numai în baza cercetării prin care s-a stabilit compromiterea sau pierderea informațiilor respective ori a suportului material al acestora, cu acordul scris al emitentului.

130. Având în vedere cele reținute în paragrafele anterioare, Curtea constată că atât clasificarea, cât și declassificarea informațiilor secrete de stat se realizează printr-o procedură administrativă, riguros reglementată prin cadrul legal în materie,

respectiv Legea nr.182/2002 și Standardele naționale de protecție a informațiilor clasificate în România.

131. Cât privește declasificarea informațiilor secrete de stat, Curtea constată că legislația în vigoare normează o procedură în mai multe etape, fie anterioare emiterii actului de reglementare secundară de declasificare (hotărârea a Guvernului), respectiv solicitarea motivată a emitentului, avizul prealabil al instituțiilor care coordonează activitatea și controlul măsurilor privitoare la protecția informațiilor clasificate, fie ulterioare actului de declasificare, respectiv declasificarea informațiilor secrete de stat de către împuterniciții și funcționarii superiori abilitați prin lege să atribuie niveluri de secretizare, suprimarea mențiunilor de clasificare și scoaterea informației clasificate de sub incidența reglementărilor proiective prevăzute de lege. Totodată, Curtea constată că declasificarea informațiilor secrete de stat se poate realiza doar prin hotărâre a Guvernului, după cum, prin același act cu caracter administrativ, se aprobă, se actualizează și se completează listele cuprinzând categoriile de informații secrete de stat întocmite de autoritățile publice în domeniile lor de activitate, se prelungesc termenele de clasificare a informațiilor secrete de stat stabilite de emitent, în funcție de importanța acestora și de consecințele care s-ar produce ca urmare a dezvăluirii sau diseminării lor neautorizate, se stabilesc regulile de identificare și marcare, inscripționările și mențiunile obligatorii pe documentele secrete de stat, în funcție de nivelurile de secretizare, cerințele de evidență a numerelor de exemplare și a destinatarilor, termenele și regimul de păstrare, interdicțiile de reproducere și circulație, se încadrează informațiile secrete de stat în unul dintre nivelurile prevăzute la art.15 lit.f) din Legea nr.182/2002 și se stabilesc normele privind măsurile minime de protecție în cadrul fiecărui nivel.

132. În consecință, Curtea constată că, potrivit dispozițiilor legale precitate, declasificarea unor informații secrete de stat se dispune, în cadrul unei proceduri reglementate prin lege, printr-un act de reglementare secundară – hotărâre a Guvernului, care se subsumează competenței puterii executive și care asigură realizarea scopului Legii nr.182/2002, respectiv protecția informațiilor clasificate și a surselor confidențiale ce asigură acest tip de informații.

133. În mod contrar celor stabilite de cadrul normativ în vigoare, Legea privind declasificarea unor documente, examinată în cauză, stabilește că documentele prevăzute la art.1 alin.(1) se declasifică de drept (*ope legis*), fără a mai fi necesară parcurgerea unei proceduri, iar documentele prevăzute la alin.(3) și alin.(4) ale art.1 „se desecretizează” (operațiune juridică nereglementată prin Legea nr.182/2002), prin așa-numite norme derogatorii de la reglementarea-cadru în materie.

134. Or, Curtea constată că declasificarea informațiilor secrete de stat se circumscrie domeniului de reglementare al actelor cu caracter infralegal, administrativ și nu poate avea loc prin efectul legii (*ope legis*), întrucât această operațiune juridică nu corespunde finalității constituționale a activității de legiferare, care presupune reglementarea unei sfere cât mai largi de relații sociale generale, în cadrul și în interesul societății.

135. Față de scopul declarat al Legii nr.182/2002 - care reglementează procedura de declasificare a informațiilor secrete de stat - respectiv „*protecția informațiilor clasificate și a surselor confidențiale ce asigură acest tip de informații*”, parte componentă a activității de realizare a securității și siguranței naționale, Curtea constată că legiuitorul, fie originar sau delegat, nu are competența de a realiza, printr-un act normativ de reglementare primară, declasificarea informațiilor secrete de stat, dar are, în schimb, posibilitatea de a reglementa printr-o lege-cadru regulile, procedurile și condițiile în care Guvernul să poată realiza o astfel de operațiune juridică respectând dispozițiile art.1 alin.(4) din Constituție. Cu alte cuvinte, informațiile clasificate ca secrete de stat nu-și pot pierde această natură juridică prin efectul legii (*ope legis*), în condițiile în care art.4 din Legea nr.182/2002 prevede principalele obiective ale protecției informațiilor clasificate, și anume: (a) protejarea acestora împotriva acțiunilor de spionaj, compromitere sau acces neautorizat, alterării sau modificării conținutului acestora, precum și împotriva sabotajelor ori distrugerilor neautorizate și (b) realizarea securității sistemelor informatice și de transmitere a informațiilor clasificate. În același sens, Curtea a reținut în Decizia nr.45 din 30 ianuarie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.199 din 5 martie 2018, par.129, că informațiile clasificate ca secrete de stat nu-și pot pierde regimul de protecție consacrat prin legea-cadru,

tocmai pentru că păstrarea confidențialității lor este vitală colectivității, iar deoalarea lor ar produce prejudicii iremediabile interesului public, afectând buna funcționare a statului de drept.

136. În aceste condiții, Curtea constată că actul normativ criticat este contrar dispozițiilor art.1 alin.(4) din Constituție referitor la principiul separației și echilibrului puterilor în stat, Parlamentul intrând în sfera de competență a autorității executive, singura autoritate publică cu atribuții în organizarea executării legilor, prin adoptarea actelor cu caracter administrativ. Având în vedere dispozițiile constituționale invocate, Curtea reiterează faptul că Parlamentul nu se poate subroga în competența originală a puterii executive de a declassifica informațiile secrete de stat, întrucât are doar atribuția constituțională de a crea cadrul legislativ necesar declassificării, iar nu și pe cea de a dispune, prin lege, cu privire la această operațiune juridică. Aplicarea legii, aducerea ei la îndeplinire în această materie, este de resortul puterii executive, în condițiile în care, potrivit jurisprudenței instanței de control constituțional, „Competența originală a Guvernului, autoritate executivă, este prevăzută în art.108 alin.(2) din Constituție și privește organizarea executării legilor, acte de reglementare primară, prin emiterea de hotărâri, acte normative de reglementare secundară. Hotărârile Guvernului sunt acte administrative normative sau individuale, emise în scopul bunei administrări a executării cadrului normativ primar, care reclamă stabilirea de măsuri și reguli subsecvente, care să asigure corecta aplicare a acestuia. Hotărârile se adoptă întotdeauna în baza legii, *secundum legem*, și asigură aplicarea sau aducerea la îndeplinire a legilor. Cu alte cuvinte, în sistemul constituțional român, regula este aceea că Guvernul nu dispune de dreptul de reglementare primară a relațiilor sociale, ci doar de a adopta legislația secundară.” (Decizia nr.63 din 8 februarie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.145 din 27 februarie 2017, par.89). De altfel, instanța de control constituțional a reținut în Decizia nr.766 din 7 noiembrie 2006, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.25 din 16 ianuarie 2007, că „declassificarea informațiilor secrete de stat este, prin natura sa, o activitate administrativă, de resortul Guvernului”.

137. Acceptarea ideii potrivit căreia Parlamentul își poate exercita competența de autoritate legiuitoare în mod discreționar, oricând și în orice condiții, adoptând legi în domenii care aparțin în exclusivitate actelor cu caracter infralegal, administrativ, ar echivala cu o abatere de la prerogativele constituționale ale acestei autorități consacrate de art.61 alin.(1) din Constituție și transformarea acesteia în autoritate publică executivă. Or, o astfel de interpretare este contrară celor statuate de Curtea Constituțională în jurisprudența sa și, prin urmare, în contradicție cu prevederile art.147 alin.(4) din Constituție, care consacră obligativitatea *erga omnes* a deciziilor Curții Constituționale (Decizia nr.531 din 18 iulie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.674 din 2 august 2018, par.56).

138. Având în vedere cele expuse, Curtea constată că legea examinată încalcă dispozițiile art.1 alin.(4) și art.61 alin.(1) din Constituție, prin raportare la competența Parlamentului de a adopta o lege având ca obiect de reglementare declasificarea unor documente.

139. Pe cale de consecință, Curtea constată că nu mai este necesară examinarea condițiilor în care a fost adoptată Legea privind declasificarea unor documente, prin raportare la criticile de neconstituționalitate extrinsecă referitoare la încălcarea dispozițiilor constituționale privind principiul bicameralismului, respectiv adoptarea de legi cu caracter organic. De asemenea, nici criticile de neconstituționalitate intrinsecă nu pot fi analizate în acest cadru, de vreme ce a fost admisă obiecția de neconstituționalitate pe motiv că Parlamentul nu avea competența funcțională de a adopta o lege cu privire la declasificarea unor documente.

140. Pentru considerentele arătate, în temeiul art.146 lit.a) și al art.147 alin.(4) din Constituție, precum și al art.11 alin.(1) lit.A.a), al art.15 alin.(1) și al art.18 alin.(2) din Legea nr.47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Admite obiecțiile de neconstituționalitate formulate de Înalta Curte de Casație și Justiție, constituită în Secții Unite, de un număr de 30 de senatori aparținând grupurilor parlamentare ale Partidului Național Liberal și Uniunii Salvați România și de Președintele României și constată că Legea privind declasificarea unor documente, în ansamblul său, este neconstituțională.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Președintelui României, președinților celor două Camere ale Parlamentului și primului-ministru și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 30 ianuarie 2019.

**PREȘEDINTELE
CURȚII CONSTITUȚIONALE,**

Prof.univ.dr. Valer Dorneanu

MAGISTRAT-ASISTENT,

Mihaela Ionescu